

OBSAH VZDELÁVANIA
PRE 7. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA
Variant A

Školský vzdelávací program pre 7. ročník SZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant A)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5		5
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti			
	Rozvíjanie grafomotorických zručností			
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	5
	Informatika	1		1
Človek a príroda	Vecné učenie			
	Fyzika	1		1
	Chémia			
	Biológia	1	1	2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			
	Dejepis	1		1
	Geografia	1		1
	Občianska náuka	1		1
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4	2	6
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu povinná časť		24		
Voliteľné hodiny			4	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				28

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, Rudňany 053 23
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA **KOMUNIKÁCIA A SLOH** **ČÍTANIE A LITERATÚRA**

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	5	0	5

Ciele:

- oboznámiť žiakov so stavbou slov
- správne písať a vyslovovať slová s niektorými predponami
- utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri slova
- pochopiť pojem vzoru pri podstatných menách a naučiť sa zaraďovať podstatné mená
- poznávať minulý a budúci čas sloves
- poznávať prídavné mená
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku

1. Jazyková komunikácia

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Aktivizácia poznatkov učiva zo 6. Ročníka Počet hodín: 10	Veta , slovo, slabika, hláska Rozdelenie hlások, abeceda Písanie i, y, po mäkkých spoluhláskach Písanie i, y, po tvrdých spoluhláskach Písanie i, y ,po obojakých spoluhláskach Opakovanie vybraných slov
Náuka o slove Počet hodín: 10	Stavba slova Tvorenie slov predponami Tvorenie slov príponami Poznávanie slovotvorného základu
Tvaroslovie	<u>Podstatné mená</u> Všeobecné a vlastné podstatné mená Rod a číslo podstatných mien Pádové otázky, skloňovanie Skloňovanie p.m mužského rodu, vzor chlap, dub Skloňovanie p.m ženského rodu , vzor žena ulica Skloňovanie p.m stredného rodu, vzor mesto, vysvedčenie Pravopis podstatných mien <u>Prídavné mená</u> - poznávanie akostných príd. m. Rod a číslo prídavných mien <u>Slovesá</u> , časovanie sloves

Počet hodín: 48	Prítomný, minulý a budúci čas Oznamovací spôsob
Opakovanie a zhrnutie učiva	Opakovanie podstatných mien Opakovanie prídavných mien
Počet hodín: 8	Opakovanie slovies
Spolu: 76 hodín	

2. Komunikácia a sloh

Tematický celok	Obsah učiva
Odpovede na otázky	Odpovede na otázky podľa obrázkov Dopĺňanie a obmieňanie slov vo vete Písomné odpovede na jednoduché otázky
Počet hodín: 8	Tvorenie viet na dané slová
Reprodukcia	Reprodukcia kratších textov
Počet hodín: 3	Dramatizovať dej príbehu
Rozprávanie	Rozprávanie žiakov podľa obrázkov, vlastných zážitkov a prečítaných textov Kolektívne zostavenie osnovy príbehu Rozprávanie podľa osnovy
Počet hodín: 10	Členenie prejavu na úvod, hlavnú časť a záver
Opis	Opis predmetov, obrázkov a osôb
Počet hodín: 10	Opis pracovných postupov Zostavovanie jednoduchkej správy na nástenku
Formy spoločenského styku	Písanie listu, úprava listu, obálka, Telefonovanie
Počet hodín: 7	Telegram Vypĺňanie poštových tlačív
Spolu: 38 hodín	

3. Čítanie a literatúra

Tematický celok	Obsah učiva
Technika čítania	Čítanie primerane náročných umeleckých a náučných textov plynule, správne a s porozumením. Prechod k spôsobu čítania, ktoré sa približuje čítaniu dospelých. Rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby žiakov, presnejšie rozlišovanie významu slov, výstižnejšie a presnejšie vyjadrovanie
Počet hodín: 42	
Literárna výchova	Oboznamovanie sa s literárnymi textami, väčšinou už výrazným hlasným čítaním, ale aj počúvaním. Pri čítaní a počúvaní ukážok z literárnych diel rozvíjanie vzťahov k prírode a k ľuďom, chápanie hodnoty ľudskej práce, jej potrebu a celospoločenský význam. Uvedomelé spájanie obsahu textu s ilustráciou pri práci s textom. Praktické porozumenie vybraným pojmom a výrazom v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú: poézia, próza, poviedka, báj, historická próza, encyklopédia, náučná literatúra.
Počet hodín: 34	
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Žiaci reprodukujú texty na čítanie a v dramatizácii krátkych textov vedia použiť aj priamu reč. Počas celého roka sa venuje zvýšená starostlivosť hovorenému prejavu žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno – sémantické a štylizované cvičenia. Osvojované učivo sa zameriava na pravopisný výcvik, v jednoduchých prípadoch sa žiaci učia odôvodňovať i/y.

Pri výbere ukážok z literárnych diel učiteľ oboznamuje žiakov aj s dielami súčasných mladých autorov.

Stratégie vyučovania:

- výklad
 - vysvetľovanie
 - skupinová práca
 - kolektívna práca
 - samostatná práca
- metódy
- motivačné, opakovania a precvičovania

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém – dejepis, zemepis, matematika, biológia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, občianska výchova
- prostredníctvom IKT
- internet
- organizovanie súťaží a exkurzií

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- detské časopisy
- detské encyklopédie
- materiálno- technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie predmetu podľa pravidiel hodnotenia prospechu žiakov v špeciálnych základných školách s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť úroveň vedomostí prostredníctvom písomných prác. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne, stručným komentárom k výkonu žiaka. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Poňatie vyučovania matematiky v Špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov Špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	4	1	5

Ciele:

- opakovať a prehliť učivo z predchádzajúcich ročníkov
- osvojiť si násobenie a delenie mimo oboru násobilky
- vedieť písomne násobiť trojciferné číslo jednociferným činiteľom
- vedieť písomne deliť jednociferným deliteľom bez zvyšku
- osvojiť si nemeráciu prirodzených čísel do milióna
- vedieť používať kalkulačku na sčítanie a odčítanie
- osvojiť si jednoduché konštrukcie kružidlom
- vedieť vyznačovať a rýsovať uhly
- osvojiť si výpočet obvodu rovinných obrazcov

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
ARITMETIKA Násobenie a delenie mimo oboru násobilky Počet hodín: 38	Násobenie mimo oboru násobilky – písomne $3 \cdot 13 = 39$ $2 \cdot 15 = 30$ - Delenie mimo obsahu oboru násobilky – písomne $39 : 3 =$ $30 : 2 =$ - Písomné násobenie a delenie číslami 2,3,4,5,6,7,8,9
Delenie so zvyškom Počet hodín: 38	Násobok daného čísla - Vyznačovanie na číselnej osi - Pojmy - neúplný - podiel - zvyšok - Výpočet neúplného podielu - Zápis formou $13 : 4 = 3$ 1 - Príklady na delenie so zvyškom v obore do 100
Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel do 10 000 Počet hodín: 38	Násobenie a delenie číslami 10, 100, 1000 - Využitie na praktickom premieňaní jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu - Písomné násobenie maximálne trojciferného čísla jednociferným činiteľom - Písomné delenie jednociferným deliteľom bez zvyšku
Číselný obor do milióna Počet hodín: 38	Orientácia na číselnej osi - Numerácia do milióna - Porovnávanie čísel - Zaokrúhľovanie čísel na desiatky a stovky - Písomné sčítanie a odčítanie čísel do 1 000 000. Príklady typu: $235\ 200$ $- 15\ 865$ - Riešenie slovných úloh - Používanie kalkulačky na sčítanie a odčítanie - Sčítanie a odčítanie prir. čísel v obore do milióna -bez prechodu cez desiatku -s prechodom cez desiatku -keď je súčet násobkom čísel 120, 100, 1000

Tematický celok	Obsah učiva
<u>GEOMETRIA</u> Jednoduché konštrukcie kružidlom Počet hodín: 16	Úsečka - Prenášanie úsečiek - Porovnávanie úsečiek - Grafický súčet úsečiek - Násobok úsečiek - Stred úsečiek - Rysovanie trojuholníka pomocou kružidla
Geometrické telesá Počet hodín: 4	- Telesá všeobecne - guľa - valec
Uhol Počet hodín: 10	- Vyznačovanie a rysovanie uhla - Popis uhla - Pojmy – pravý uhol priamy uhol tupý uhol - Precvičovanie na rovinných obrazcoch (štvorec, obdĺžnik, trojuholník)
Obvod rovinných obrazcov Počet hodín: 8	- Obvod trojuholníka - Obvod obdĺžnika - Obvod štvorca
Spolu: 190 hodín	

Proces:

Násobenie a delenie číslami 6 – 9 je pre žiakov náročnejšie. V čase preberania tohto učiva by mali mať žiaci osvojený algoritmus násobenia a delenia mimo oboru násobiliek. Slovné úlohy vychádzajú z konkrétnych životných situácií. Pri ich riešení je potrebné naučiť žiaka rozlíšiť kľúčové slová, s ktorými je spojený konkrétny matematický postup. Riešenie slovnej úlohy obsahuje zápis, výpočet a odpoveď. Žiakov učíme pracovať s bežnou kalkulačkou, ale učíme ich využívať aj kalkulačku v mobilnom telefóne.

Medzipredmetové vzťahy:

- fyzika, slovenský jazyk, dopravná výchova

Stratégie vyučovania:

- vysvetľovanie
- skupinová práca
- slovné úlohy
- metódy samostatnej práce metódy opakovania a precvičovania
- motivačné

Učebné zdroje:

- učebnice matematiky, knihy, kalkulačka, rysovacie pomôcky metodické pokyny internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa pravidiel hodnotenia prospechu žiakov v ŠZŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika, rozvíja ich myslenie. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom vyučovacieho predmetu je zoznámiť sa s počítačom, možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	1	0	1

Ciele:

- zopakovať a rozšíriť poznatky zo šiesteho ročníka,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vkladať klipart, wordart, upraviť text pomocou efektov,
- naučiť sa pracovať s tabuľkou v MS Word,
- naučiť sa používať e- mail, Internet,
- vedieť vložiť, spustiť, vybrať CD,
- pracovať s multimediálnou informáciou – zvuk, video,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt.

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Informácie okolo nás Počet hodín: 10	<u>Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty</u> Rozširovanie zručnosti v práci s textom, vkladanie klipartu, wordartu, upravovanie textu pomocou efektov, farieb. Estetická úprava textu. Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov. Samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie – kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie. MS Word – vkladanie a formátovanie jednoduchej tabuľky.
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 10	<u>e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár</u> Oboznámenie sa s pojmi – e-mail, poštový program, e-mailová adresa. Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom). Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii. <u>www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie</u> Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie. Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom. Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Školské portály.
Postupy, riešenie problémov Počet hodín: 6	<u>Detský programovací jazyk, elementárne príkazy</u> Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí. Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice. Využívanie geometrických tvarov. Práca s programom Skicár, LogoMotion. Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie a precvičovanie rutinných činností ako aritmetické operácie, vybrané slová a iné.
Princípy fungovania IKT Počet hodín: 6	<u>Funkcie vybraných klávesov</u> Používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock, Ctrl + c, Ctrl + v. <u>Tlačiareň</u> Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie textu, obrázka. <u>CD mechanika</u> Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč. <u>Ukladanie informácií</u> Ukladanie informácií: súbor, meno súboru. Vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov.
Informačná spoločnosť Počet hodín: 6	<u>Informačné technológie v škole</u> Využívanie edukačných programov a hier. Bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel. <u>Voľný čas a IKT</u> Počítačové hry, hudba, filmy.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu. Učíme žiakov vytvárať jednoduchú tabuľku v textovom editore, orientovať sa v nej a upravovať ju.

Algoritmické úlohy orientujeme len na postupnosť jednoduchých príkazov v priamom režime. Žiaci môžu vo dvojiciach alebo v malej skupinke pracovať na malom, krátkom projekte, pri prezentovaní nejakej učebnej látky alebo zaujímavosti z učiva niektorého predmetu, kde využijú prácu s textom, obrázkom, grafikou (s pomocou učiteľa).

S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e-mailovú schránku, posilať a prijímať jednoduché e-maily. Nároky na prácu s PC sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Fyzika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo fyziky je zamerané na objasnenie základných pojmov a javov z odboru fyziky. Štruktúru obsahu fyziky tvoria tematické celky, v ktorých si žiaci osvojujú sústavu vybraných faktov, javov a pojmov. Učia sa fyzikálne javy pozorovať opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a meranie vyhodnotiť. Osvojujú si zavedenú terminológiu a symboliku, základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami. Žiaci si osvojujú dôležité hodnoty, postoje a návyky, správanie sa k prírode a k sebe.

Pri vyučovaní fyziky je potrebné opierať sa o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ pre utváranie predstáv a pojmov u mentálne postihnutých žiakov. Názornosť je najdôležitejšia zásada pri vyučovaní fyziky. Nové učivo učiteľ vysvetľuje najmä demonštračnou metódou, pri ktorej sa žiaci učia slovne opísať pozorovaný jav. Žiaci merajú, vážia, pripravujú podmienky pre pokusy a vykonávajú také činnosti, ktoré využívajú v praktickom živote.

Všetky činnosti robia žiaci v malých skupinách alebo vo dvojiciach. Učia sa spolupracovať, dorozumievať sa pri práci a spoločne niesť zodpovednosť za jej výsledok.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Fyzika	1	0	1

Ciele:

- porozumieť základným fyzikálnym javom v bezprostrednom okolí žiakov
- vedieť rozlišovať tuhé, kvapalné a plynné telesá
- vedieť odmerať dĺžku, hmotnosť a objem telesa, urobiť zápis nameraných hodnôt
- vedieť overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti telies
- vedieť merať v určitých časových intervaloch teplotu a zaznamenať ju do tabuľky
- nadobudnúť schopnosť pracovať v tíme
- osvojiť si vybrané metódy práce a súbor činností, ako je pozorovanie a meranie vybraných fyzikálnych veličín

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Vlastnosti látok a telies	Telesá z tuhých, kvapalných a plyných látok. Látka a teleso. <u>Vlastnosti tuhých telies</u> – krehkosť, tvrdosť, pružnosť, tvárnosť. Merateľné vlastnosti telies: hmotnosť, váhy, váženie, jednotky hmotnosti - 1kg, 1g, 1t. Dĺžka, meradlá dĺžky, meranie dĺžkovým meradlom, jednotky dĺžky – 1m, 1cm, 1mm, 1km. Meranie dĺžky nepravidelných telies, odhad dĺžky. Objem, odmerný valec, meranie objemu geometricky nepravidelných telies, jednotky objemu 1l, 1ml. <u>Vlastnosti kvapalín</u> – nestlačiteľnosť, tekutosť. Tlak v kvapalinách. Využitie takmer nestlačiteľnosti kvapalín v praxi. Nadľahčovanie telies v kvapalinách, plávanie, vznášanie a potápanie sa telies v kvapalinách. <u>Vlastnosti plynov</u> – stlačiteľnosť, rozpínavosť, tekutosť plynov. Nadľahčovanie telies v plynch. Vzduch, atmosféra, tlak v plynch. Počet hodín: 18
Teplota, premeny skupenstva látok	Tuhé, kvapalné a plyné skupenstvo látok. Meranie teploty, teplomer, Celziová stupnica, jednotka teploty °C. Meranie teploty a času, jednotka času 1s, 1min, 1h. <u>Premena vody na paru</u> Vyparovanie, podmienky vyparovania. Var. Meranie teploty a času v priebehu varu vody, záznam nameraných hodnôt do tabuľky. <u>Skvapalňovanie (kondenzácia)</u> Podmienky skvapalňovania. Vznik rosy a dažďa. Kolobeh vody v prírode. Kyslé dažde a ich vplyv na prírodu. <u>Topenie a tuhnutie</u> Premena ľadu na vodu a vody na ľad. Tuhnutie. Topenie. Meranie teploty a času v priebehu topenia ľadu, záznam nameraných hodnôt do tabuľky. <u>Meteorologické pozorovanie</u> Pozorovanie a predpoveď počasia. Meteorologická stanica. Počet hodín: 20
Spolu: 38 hodín	Meteorologické pozorovanie.

Proces:

Na vyučovacích hodinách sa opierame o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ na utváranie predstáv a pojmov. Pri praktických cvičeniach, ktoré robíme v malých skupinách alebo vo dvojiciach, učíme žiakov spolupracovať so spolužiakmi, dorozumievať sa pri práci, spoločne niešť zodpovednosť za jej výsledok, udržiavať poriadok na pracovisku. Učíme ich porozumieť nameraným hodnotám teploty a času v tabuľke, aby mali predstavu konkrétneho deja.

Medzipredmetové vzťahy:

Matematika, zemepis, biológia, informatika.

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

Učebnica, pracovné listy, internet, encyklopédie.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Biológia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1– primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo vyučovacieho predmetu biológia nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede.

Žiaci získavajú základné poznatky o živej a neživej prírode a prírodných procesoch vo vzájomných súvislostiach. Oboznamujú sa so základnou stavbou tela a spôsobom života živočíchov, rastlín a iných organizmov, s podmienkami ich zdravého vývinu, s ochranou a tvorbou životného prostredia. Učia sa chápať prírodu ako zdroj trvale udržateľného života na Zemi.

Učia sa o škodlivosti fajčenia, alkoholu, toxikománie a dôsledkoch na ľudský organizmus. Vyučovanie biológie je nevyhnutné realizovať najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia v danom regióne prostredníctvom vychádzok, exkurzií a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou mentálne postihnutých žiakov. Konkrétne druhy rastlín a živočíchov a ich počet si môže vyučujúci určiť podľa regiónu, v ktorom sa škola nachádza.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Biológia	1	1	2

Ciele:

- poznať živočíchy, rastliny a iné organizmy v závislosti od prostredia, v ktorom žijú
- poznať vzájomné vzťahy medzi organizmami a ich prostredím
- učiť sa poznávať najznámejších predstaviteľov rastlín a živočíchov a iných organizmov
- oboznámiť sa s ochranou a tvorbou životného prostredia

Témy a obsah učiva

Tematický celok	Obsah učiva
Príroda a jej prírodné deje Počet hodín: 7	Rozmanitosť a život organizmov. Hlavné skupiny organizmov v prírode, ich znaky – baktérie, huby, rastliny, živočíchy. Životné prostredie, jeho vplyv na živé organizmy.
Voda ako životné prostredie Počet hodín: 12	Závislosť organizmov od prostredia, v ktorom žijú. Význam vody pre život rastlín, živočíchov a človeka. Zdroje znečisťovania vôd. Ochrana vôd, najmä zdrojov pitnej vody. Živočíchy a rastliny stojatých vôd – močiarov, jazier, rybníkov a nádrží. Rastliny stojatých vôd: pálka úzkolistá, lekno biele, žaburinka menšia. Živočíchy stojatých vôd: kapor obyčajný, mlok veľký, korytnačka bahenná, pijavica lekárska, larvy komárov. Živočíchy tečúcich vôd: pstruh potočný, štika obyčajná, ostriež riečny, rak riečny. Rastliny a živočíchy brehov vôd. Najčastejšie rastliny: vrba biela, jelša lepkavá, záružlie močiarna, nezábudka močiarna. Živočíchy: ondatra pižmová, kačica divá, užovka obyčajná, skokan hnedý, vážka ploská, komár piskľavý. Chránené živočíchy: rosníčka zelená, bocian biely.
Les – spoločenstvo organizmov Počet hodín: 16	Vzťahy medzi živými organizmami a životným prostredím v lese. Les – hospodársky významné spoločenstvo organizmov. Lesné dreviny: ihličnaté, listnaté, stromy a kríky. Byliny: papraď samčia, jahoda lesná, machy, lišajníky, liečivé byliny. Lesné živočíchy: srna hôrna, ropucha krátkonohá, ďateľ veľký, vretenica obyčajná, lykožrút smrekový a iné, v lese žijúce organizmy. Huby: jedovaté (muchotrávka zelená), nejedlé (hríb satanský), jedlé (hríb dubový). Potravové vzťahy medzi organizmami – potravové reťazce. Význam lesov, ich ochrana. Pozorovanie v lese, poznávanie niektorých živočíchov, rastlín a iných organizmov žijúcich v lese. Vysokohorská vegetácia. Význam a ochrana vysokohorskej vegetácie. Charakteristickí predstavitelia rastlín (machy, lišajníky, kosodrevina, borievka nízka, plesnivec alpínsky) a živočíchov (kamzík vrchovský, svišť horský, orol skalný).
Lúky a pasienky – spoločenstvo organizmov Počet hodín: 8	Ošetrovanie lúk a pasienkov, zúrodňovanie – ich význam. Vzájomný vzťah medzi rastlinami a živočíchmi. Rastliny: trávy, ďatelina lúčna, lúčne kvety. Živočíchy: ovca domáca, tur domáci, jašterica obyčajná, koník lúčny, lienka veľká, motýle, ovad hovädzí.
Polia Počet hodín: 14	Pôda a jej význam pre človeka. Starostlivosť o pôdu. Ochrana pôdy. Hospodársky významné rastliny: obilniny, okopaniny, olejníny, krmoviny. Buriny – vlčí mak a iné. Biologická ochrana rastlín, chemická ochrana rastlín – ich význam. Živočíchy polí: zajac poľný, hraboš poľný, jarabica poľná, bažant obyčajný, škovránok poľný, svrček poľný. Škodcovia: pásavka zemiaková.

Záhrady a sady	Vzťah medzi rastlinami a živočíchmi v spoločenstve záhrad a sádov, ich význam pre človeka. Záhrady a sady v rôznych ročných obdobiach. Pestovanie rastlín a starostlivosť o ne v rôznych ročných obdobiach. Zelenina, ovocné stromy, kry a byliny; okrasné stromy, kry a kvety – jednoročné, dvojročné trvalky. Najčastejšie živočíchy: krt obyčajný, jež bledý, hrdlička záhradná, drozd čierny, sýkorka veľká, vrabec domový, škorec obyčajný, mlynárik kapustový, chrúst obyčajný, obaľovač jablčný, slimák záhradný, dážďovka obyčajná. Opeľovače: včela medonosná, čmeľ zemný.
Počet hodín: 14	
Súhrnné opakovanie učiva	Opakovanie jednotlivých prebratých
Počet hodín: 5	tematických celkov.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Nadväzujeme na poznatky, ktoré si žiaci osvojili v nižších ročníkoch vo vlastivede. Učia sa poznávať vzájomné vzťahy medzi organizmami a medzi organizmami a prostredím. Vyučovanie predmetu sa má realizovať najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia prostredníctvom vychádzok a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou žiakov.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém - napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov
pracovné vyučovanie, zemepis, matematika, výtvarná výchova, etická výchova

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno – vzdelávacom procese je potrebné citlivo zvážiť individuálne pre každého žiaka výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálny čas potrebný na plnenie úloh, mieru členenia úlohy na jednotlivé kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie.

Vo výučbe daného predmetu môžeme použiť nasledovné metódy :

- motivačné – motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie, kritika
- expozičné - slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, opis, beseda
- demonštračné – obraz, diafilm , film, video...
- fixačné metódy - metódy opakovania a precvičovania učiva
- diagnostické a klasifikačné
- využívanie IKT a inovatívnych metód vo výučbe biológie, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu biológia – využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete
- organizovanie súťaží, exkurzií, vychádzok do okolia

Učebné zdroje:

- učebnice, pracovné listy, detské časopisy, detské encyklopédie, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet, DVD, výučbové programy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu dejepis je vytvárať a formovať historické vedomie žiakov, na základe ktorého by boli schopní pochopiť minulosť a prítomnosť krajiny, v ktorej žijú, situáciu Slovenskej republiky ako aj jej postavenie v Európe a zároveň si uvedomovať potrebu mierového spolunažívania národov.

Ďalším cieľom je vytvoriť elementárne predstavy z histórie na základe obrazového vnímania, celkového poznávania najdôležitejších období našich národných dejín so zameraním na pokrok, na najzákladnejšiu orientáciu vo vývoji spoločnosti, v slovenských dejinách, vo významných historických udalostiach, v osobnostiach, v kultúre. Dávame prednosť obraznej prezentácii dejín s využitím kultúrno-historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Dejepis	1	0	1

Ciele:

- vytvoriť elementárne historické predstavy žiakov
- poznať najdôležitejšie obdobia našich národných dejín so zameraním na pokrok
- naučiť žiaka pracovať s učebnicou
- naučiť žiaka čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
15. storočie Počet hodín: 7	Objavy v 15. storočí a ich vplyv na rozvoj hospodárstva. Renesančné kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.
16. storočie Počet hodín: 8	Život šľachty a poddaných v 16. storočí. Turecké nájazdy do Uhorska. Bratislava – hlavné mesto Uhorska. Bitka pri Moháči. Roľnícke a banícke povstania v Uhorsku. Vznik habsburskej monarchie.
17. storočie Počet hodín: 7	Náboženské vojny. J. A. Komenský.
18. storočie Počet hodín: 8	Baroková kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne. Protihabsburské povstanie. J. Jánošík – symbol boja za slobodu a spravodlivosť. Habsburgovci - Mária Terézia, Jozef II. Slovenskí osvietenci. Začiatok slovenského národného obrozenia - A. Bernolák a bernolákovci. Vznik a vývoj manufaktúr.
19. storočie Počet hodín: 8	Rozvoj dopravy. Postavenie Slovákov v Uhorsku. Vývoj slovenského národného obrozenia - Ľ. Štúr a štúrovci. Vytvorenie spisovného slovenského jazyka a rozvoj kultúry. Revolučný rok 1848 v našich dejinách. Memorandum slovenského národa a Matica slovenská, slovenské národné školstvo. Vznik Rakúsko – Uhorska.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Na vyučovacích hodinách dávame prednosť obraznej prezentácii dejín s využitím kultúrno – historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno – historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo nadväzuje na predošlé vedomosti a úzko participuje s predmetmi prírodopis, občianska výchova a etická výchova.

Stratégia vyučovania:

Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné

vhodne zvážiť použitie didaktických prostriedkov a pomôcok.

Učebné zdroje:

Učebnica, pracovné listy, odborná literatúra, atlasy, encyklopédie, internet.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

V rámci vyučovacieho predmetu geografia žiaci získavajú základné poznatky o svojej vlasti a o svete. Učivo nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede.

Žiaci postupujú od miestnej krajiny k poznaniu SR, jej postavenia v Európe, k základným informáciám o Európe a o svete.

Súčasťou vyučovania geografie je práca s rôznymi druhmi máp. Práca s mapou nie je len prostriedkom, ale aj cieľom vyučovania, aby žiaci boli schopní orientovať sa podľa mapy aj v praktickom živote.

V rámci geografického učiva si žiaci osvojujú základy ochrany a tvorby životného prostredia.

Žiaci si osvojujú základné vedomosti o svojej vlasti, regióne, v ktorom žijú, kultúre a národnej identite v európskom priestore. Učia sa chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami.

Osvojujú si poznatky o vzťahoch medzi zložkami prírodného prostredia a ľudskou spoločnosťou, zručnosti pri práci s mapou, učia sa využívať doplňujúce zdroje informácií.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Geografia	1	0	1

Ciele:

- získať základné poznatky o postavení Zeme v slnečnej sústave
- informatívne vedieť základné pojmy, ktorými sú označené objekty vesmíru
- osvojiť si základné informácie o Európe
- vedieť sa orientovať na mape Európy
- naučiť sa pracovať s fyzikálnou a politickou mapou

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zem a jej zobrazenie Počet hodín: 4	Tvar a veľkosť Zeme. Glóbus ako zobrazenie Zeme. Základné pohyby Zeme. Vesmír – Slnčná sústava. Výskum vesmíru. Kozmonautika. Mapa zemských pologúl'. Svetadiely, oceány. Určovanie polohy na mape podľa svetových strán.
Európa ako svetadiel – Európa Počet hodín: 3	Európa – poloha, členitosť, povrch. Podnebie a vodstvo Európy. Obyvateľstvo, štáty Európy.
Slovenská republika Počet hodín: 4	SR- jej poloha v Európe, Hranice, Naši susedia.
Stredná Európa Počet hodín: 4	Česko, Poľsko; Maďarsko, Rakúsko; Švajčiarsko, Nemecko.
Východná Európa Počet hodín: 4	Ukrajina, Bielorusko, Rusko.
Západná Európa Počet hodín: 4	Veľká Británia, Írsko, Francúzsko, Holandsko, Belgicko.
Južná Európa Počet hodín: 4	Španielsko, Portugalsko, Taliansko.
Juhovýchodná Európa Počet hodín: 4	Grécko, Slovinsko, Chorvátsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko a Čierna hora, Macedónsko, Albánsko, Moldavsko, Rumunsko, Bulharsko.
Severná Európa Počet hodín: 4	Švédsko, Nórsko, Fínsko, Dánsko, Island, Lotyšsko, Litva, Estónsko.
Najmenšie štáty v Európy Počet hodín: 3	Lichtenštajnsko, Andorra, Malta, Vatikán, Luxembursko, Monako.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiakov vedieme k získaniu zručnosti pracovať s mapami a vyvodzovať z nich základné charakteristiky zobrazovaného územia. Učíme ich chápať odlišnosti a tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami.

V rámci vyučovania venujeme dostatočný priestor práci s mapami a ďalšími dopĺňajúcimi informáciami. Žiakom prezentujeme aj informácie, ktoré pomáhajú žiakom získať vzťah k predmetu.

Medzipredmetové vzťahy:

V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných predmetoch (dejepis, prírodopis, fyzika, chémia).

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr:

-motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. Skupinová

Učebné zdroje:

Mapy rôzneho druhu, glóbusy, atlasy, učebnica zemepisu pre 7. ročník ŠZŠ

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Občianska náuka cieľavedome ovplyvňuje poznanie a konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vedie žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom. Vplýva na žiakov v tom smere, aby si uvedomovali zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti, aby si uvedomovali svoju národnú a štátnu identitu.

Obsah vyučovacieho predmetu je založený na uplatňovaní väzieb výchovy a vzdelávania, na spájaní teoretických poznatkov s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Získané poznatky poskytujú žiakom vhodnú orientáciu pre budúci občiansky život. Občianska náuka prináša žiakom právne a ekonomické informácie, ktoré v inom predmete nedostanú. Pozornosť venuje i rozvoju citovej a vôľovej sféry osobnosti žiaka. Integruje poznatky z iných predmetov.

Najužšie medzipredmetové vzťahy ju viažu s dejepisom, geografiou, etickou výchovou, materinským jazykom a literatúrou a biológiou.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Občianska náuka	1	0	1

Ciele:

- poznať funkciu rodiny a školy
- upevniť u žiakov elementárne mravné postoje, hygienické a kultúrne návyky
- oboznámiť žiakov so zásadami dopravnej disciplíny a bezpečnostných opatrení
- ovplyvňovať poznanie a konanie žiakov v duchu demokracie, humanizmu a morálky

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
<u>Život v spoločnosti</u> Rodina Počet hodín: 6	Význam rodiny pre mladého človeka a pre štát. Kto tvorí rodinu (mama, otec, súrodenci, starí rodičia, širšia rodina – príbuzní). Rodičia a deti, vzťahy medzi nimi. Správanie sa v rodine – úcta, porozumenie, vzájomná pomoc. Sviatky a významné udalosti v rodine.
Škola Počet hodín: 4	Škola ako súčasť moderného človeka. Poslanie školy, funkcie školy. Ako sa učiť, narábať s vedomosťami. Správanie sa v škole – školský poriadok.
Základy spoločenského styku Počet hodín: 12	Ako by sa mal správať každý človek doma a na verejnosti; pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, kultúrne správanie na verejnosti (na ulici, v obchode, v dopravnom prostriedku, na pošte, u lekára, na návšteve, na kultúrnom predstavení).
Starostlivosť o vlastné zdravie, prevencia ochorenia a úrazu Počet hodín: 4	Osobná hygiena a jej význam v prevencii ochorenia. Ochrana pred infekčnými a civilizačnými ochoreniami. Škodlivosť fajčenia, alkoholizmu a drog pre mladého človeka, boj proti ich požívaniu, negatívny príklad dospelých. Nebezpečenstvo AIDS.
Bezpečnosť cestnej premávky Počet hodín: 4	Bezpečnosť na cestách, cesta do a zo školy, orientácia okolo domu, školy, v obci či meste. Dodržiavanie dopravných predpisov pre chodcov a cyklistov.
<u>Charakterové a mravné hodnoty človeka</u> Počet hodín: 4	Vytváranie dobrých medziľudských vzťahov v rodine a na verejnosti. Základné mravné hodnoty – úcta k sebe a k druhým ľuďom, česťnosť, statočnosť, spravodlivosť, pravdovravnosť, pracovitnosť, láska k vlasti a ich uplatňovanie v živote človeka.
Charakter človeka Počet hodín: 2	Kladné a záporné vlastnosti človeka, vplyv rodiny a spoločnosti na charakterové vlastnosti človeka. Vplyv výchovy a seba výchovy na charakter človeka.
Zmysel života Počet hodín: 2	Spolužitie ľudí na zásadách spolupráce a tolerance (schopnosť rozumieť druhým ľuďom, dobre s nimi vychádzať). Štúdium, práca, rodina, oddych.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Pri vyučovaní občianskej výchovy uplatňujeme väzby výchovy a vzdelávania, spájame teoretické poznatky s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Oboznamujeme žiakov s normami spoločenského správania a ich uplatňovaním v bežnom živote.

Stratégie vyučovania:

Prevahu využívaných metód tvoria :

- motivačné metódy
- slovné
- metódy opakovania
- metódy upevňovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústredíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

Medzipredmetové vzťahy:

- slovenský jazyk, etická výchova, telesná a športová výchova, biológia

Učebné zdroje:

- učebnice, DVD, exkurzie, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebadomie, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť znútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie
- učiť sa obhájiť svoje práva a názory
- učiť sa kultivovane prejaviť svoj názor
- chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity Počet hodín: 5	Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznať svoje silné a slabé stránky, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebedomie. Prijať sám seba aj so svojimi nedostatkami a rozhodnúť sa pracovať na sebe. Rovnakú šancu dávať iným.
Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory Počet hodín: 5	Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách. Opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny. Uplatňovanie asertívneho správania v každodennosti.
Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity Počet hodín: 6	Nový vzťah k druhým. Nezávislosť a rešpektovanie, ponúkание a prijímanie slobody ako predpokladu pre schopnosť preberať zodpovednosť. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými, ochota odpúšťať a požiadať o odpustenie. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti – prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách.
Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine Počet hodín: 8	Hlbšie poznanie vlastnej rodiny – ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov. Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny – byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine.
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti Počet hodín: 9	Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi.
Vzťah k starým, k chorým a k osobám so špecifickými potrebami Počet hodín: 5	Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiakov učíme poznávať samých seba, objavovať svoju identitu, preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Prehlbujú si svoju sexuálnu identitu, uvedomujú si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom. Rozvíjame u nich pozitívny postoj k postihnutým, chorým a k iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, biológia, telesná a športová výchova a podobne).

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie etickej výchovy je založené na komunikačno-poznávacom princípe, preto je vhodné používať tieto metódy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- výklad, dialóg, diskusia
- dokumentárne filmy
- testy
- hranie rolí
- problémová metóda

Zmapovaním základných potrieb žiaka špecifikovať najfrekvencovanejšie potreby a prístup k nim obmedziť, respektíve využiť ako základ. Vyučovacie hodiny etickej výchovy by mali byť inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku.

Učebné zdroje:

Vlastné vypracované pracovné listy, časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky
Alexová, S., Vopel, K.W. (1996) : Nechaj ma chcem sa učiť sám
Canfield, J., Siccone, F., (1998) : Hry pre výchovu k zodpovednosti a sebadôvere
Prevendárová : Základy rodinnej a sexuálnej výchovy

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	6 hodín týždenne, spolu 228 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpal, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke pestovateľské práce sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Počet hodín pre jednotlivé zložky pracovného vyučovania si škola upravuje podľa podmienok školy a regionálnych možností.

Od 5. ročníka sa pracovné vyučovanie spravidla delí podľa pohlavia. Odporúčame pre dievčatá vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v domácnosti* a pre chlapcov vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v dielni*.

Počet hodín praktických činností v zložke *pestovateľské práce* je rovnaký u oboch pohlaví.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	4	2	6

Ciele:

- upevňovať vedomosti získané z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť urobiť záznam o pracovnom postupe,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- oboznámiť sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami,
- oboznámiť sa so strihom na najjednoduchších príkladoch.

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti Počet hodín: 12	Osobná hygiena, - Poučenie o kozmetike rúk a nôh - Starostlivosť o nechty - Založenie domácej lekárničky Hygiena v domácnosti - Umývanie okien a dverí - Čistenie odevov a obuvi
Práce v dielni Počet hodín: 67 - dievčatá 107 - chlapci	
Práce s papierom	- Meranie - Strihanie - Rezanie - Lepenie papiera a kartónu Príklady výrobkov: stojan na ceruzky, puzdro na ihlice, darčkové vrečko, leporelo,...
Montážne a demontážne práce	- Montáž a demontáž bicykla - Údržba bicykla
Práce s drevom	- Obrábanie dreva základnými technikami - Spájanie dreva klincami, skrutkami do dreva, dlabanie - Úprava povrchu výrobkov: brúsením, hydrovaskovaním, leštením, morením, lakovaním, tmelenie - Brúsenie výrobkov pred lakovaním a natieraním farbou - Kreslenie jednoduchých náčrtov - Obrysovanie materiálu: podložky pod riad, sušiak na uteráky, podložka pod kvety, krmidlo pre vtáky, búdky, lopáriky, vešiaky na kľúče
Práce s kovom	Oboznámenie sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami - Obrysovanie - Ohýbanie - Pílenie - Prebíjanie - Nitovanie

	- Spájanie skrutkami, maticami - Úprava povrchu brúsením a lakovaním - Rezanie pákovými nožnicami - Používanie raznice - Príklady výrobkov: zvieratká podľa šablóny, menovky, štítky na kľúče, plechové škatuľky, háky, chrániče na zveráky,...
Práce s plastmi	Práce s organickým sklom a novodurom: ohýbanie škatuľky, ťažítka, nôž na papier, ozdobný háčik, tabuľka k menovke, ...hračky
Práce s kožou a koženkami	- Meranie - Rezanie - Strihanie, - Prebíjanie - Spájanie kože a koženky: ozdobné prívesky, opasky, puzdrá,...
Práce s rozličným materiálom	Náplň určí vyučujúci
Práce v domácnosti Počet hodín : 95 dievčatá 45 chlapci	
Hygiena v domácnosti	- Umývanie okien a dverí - Čistenie odevov a obuvi
Príprava pokrmov	- Polievky - Úprava pokrmov a ryže - Zeleninové šaláty - Konzervovanie zeleniny sušením a solením
Šitie	- Spojovacie stehy: - Perličkový steh - Základný steh - Spájanie a začisťovanie látky - Prišitie pútka - Oboznámenie sa so strihom na najjednoduchších príkladoch (posteľná bielizeň). - Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou - Šitie na stroji: - Základy šitia - Rovné šitie - Ozdobný steh Príklady výrobkov: vankúšik, čelenka, pútka
Pletenie	- Pridávanie a uberanie - jednoduché oblečenie, šál, čelenka, čiapka,...
Háčkovanie	- Háčkovanie jednoduchého vzoru - Jednoduché oblečenie
Pestovateľské práce	Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok. Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín.

Počet hodín: 54	Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne. Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad. Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny. Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi. Prírodná ochrana a spolužitie rastlín. Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie. Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii. Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov. Zber ovocia a uskladnenie. Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky. Kvety na balkóne a loggii. Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín. Viazanie a aranžovanie kvetín.
Základy technického kreslenia	Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. - Rysovanie rovnobežiek - Manipulácia s rysovacími potrebami pri rysovaní rovnobežiek - Základné vlastnosti rovnobežiek - Kružnice - Rysovanie kružníc - Stred kružnice - Priemer kružnice - Polomer kružnice - Kótovanie dier a kružníc
Počet hodín: 10 chlapci	
Spolu: 228 hodín	

Proces:

V pestovateľských prácach obsah učiva prispôbime úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy. Nadväzujeme na dosiahnutú úroveň vedomostí a zručností zo 6. ročníka.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom. Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia. Žiakov vedieme k čistote pracovného prostredia, dbáme na to, aby po práci uložili náradie a materiál na určené miesto.

Medzipredmetové vzťahy:

- Slovenský jazyk, sloh (popis pracovného postupu, rozhovor, rozprávanie)
- Matematika (jednotky hmotnosti, jednotky dĺžky, meranie, rysovanie, váženie)
- Biológia (neživá príroda, látky a ich vlastnosti, telesá, meranie hmotnosti telesa, starostlivosť o zdravie, zdravá výživa, poranenia, prvá pomoc)
- Výtvarná výchova (estetické cítenie)
- Etická výchova (spoločenskovedné predmety)

Stratégie vyučovania:

- vysvetľovanie, rozprávanie, rozhovor, diskusia, pokusy, inštruktáž, skupinová práca, pozorovanie, exkurzie, besedy, vychádzky

Učebné zdroje:

- šablóny, nožnice, lepidlá, rôzne druhy papiera, meter, ihly, ihlice, pravítka, koža, koženka, plasty, vlny, drevo, kov, drôtky, pracovné náradie, čistiace prostriedky, elektrospotrebiče, predlohy, návody, recepty, prírodný materiál (trávy, kvety, gaštany, šípky,...), potraviny, drobný materiál (gombíky, gumičky,...), osobné hygienické potreby

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova, ako jeden z esteticko-výchovných predmetov, je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionálnosť, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich predstavivosť, pozornosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- spievať osvojované piesne správne rytmicky a čisto intonačne v durovej a molovej tónine
- poznávať dvojdielnosť a trojdielnosť melódie v piesňach a skladbách na počúvanie
- vedieť rozoznať zvuk mužského speváckeho zboru
- vedieť rozlišovať pieseň so sprievodom, zborovú scénu a melodrámu
- prehľbovať schopnosť rozoznávať symfonický a dychový orchester, malý inštrumentálny súbor, hru jednotlivých známych nástrojov a nástrojových skupín

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Piesne na spev Počet hodín: 18	Spievanky, spievanky (ľudová); Ej, zalužicky poľo (ľudová); Ide furman dolinou (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Kysuca, Kysuca (ľudová); Išeu Macek do Mauacek (ľudová); Hej, keď ma ľudia šikovali (ľudová); Ach, synku, synku (ľudová); Pieseň o jari (J. Matuška); Všetko sa chystá na zimu (S. Hochel)
Piesne a skladby na počúvanie Počet hodín: 12	Spievajže si spievaj (ľudová); Zvoní, zvoní zvonček (M. Novák); Uspávanka ; Keby som bol vtáčkom (M. Schneider Trnavský); Hajulienky, haj (Z. Mikula); Marmurjeva (S. Stračina); Labula (M. Novák); Cigánsky barón (J. Straus); Humoreska (A. Dvorák); Zbojnícke piesne (J. Cikker); Gopak z opery Soročinský jarmok (M. P. Musorgskij); Polky z lašských tancov (L. Janáček); Dieťa zaspáva (R. Schumann)
Hudobno-pohybové hry a tance Počet hodín: 8	Sedemdesiat sukien mala (ľudová); Povedal mi jeden chlapec (ľudová); Tancovala a neznala (ľudová); Svätenie jari (M. Novák)
Spolu: 38 hodín	

Proces:

V piesňach žiaci vyhľadávajú rozmanité rytmické útvary. Jednoduchým pohybom, spevom a nástrojovou hrou ich precvičujú a obmieňajú, sluchom ich porovnávajú a rozlišujú.

V ľudovej tanečnej hre vytvárajú jednoduchú pohybovú charakteristiku rozličných postáv. Osvojujú si tanečný krok polky a karičky. Rozvíjajú inštrumentálne sprievody piesní na melodických elementárnych nástrojoch pomocou päťtónového radu (e, d, c, g, a).

V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú prvé poznatky o A. Dvorákovi M. Schneiderovi - Trnavskom a J. Cikkerovi..

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací Program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Ciele:

- zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti
- rozvíjať zmyslové, rozumové a emocionálne poznávanie žiakov
- kultivovať výtvarný prejav žiakov bez násilných zásahov do spontánnej tvorby
- prehĺbovať vzťah k umeniu a prírode

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	- Znázorňovanie dejového celku v kompozíciách väčšieho formátu - Postupné stupňovanie náročnosti na usporiadanie kompozičných prvkov - Rozširovanie obzoru poznania detí v náuke o farbách Príklady námetov: zážitky z výletov, exkurzií, motív krajiny, postava v krajine, športové námety, školské aktivity, predstava o budúcom povolání - Rozvíjanie priestorového videnia, cítenia a vyjadrovania vnímaním a pozorovaním priestorových útvarov a javov v prírode - Nenásilné upriamovanie pozornosti na perspektívne zobrazovanie rotačných a hranatých telies a učenie žiakov ich zobrazovaniu Príklady námetov: námety čerpať z ľudovej tvorby – zobrazovanie hlinených nádob rôzneho tvaru a veľkosti, pomôcky v domácnosti, pracovné náradie, prírodniny, ľudská postava. <u>Výtvarné techniky:</u> - maľba (mokré a suché materiály), kolorovaná kresba uhlom, kolorovaná perokresba, maľba na sklo <u>Grafické techniky:</u> - linoryt, tlač z kartónovej a textilnej koláže, suchá ihla (do kartónu) - kresba (rudka, uhol, ceruzka), frotáž, textilná aplikácia <u>Výtvarné materiály</u>
Počet hodín: 18	- volíme podľa výberu výtvarných techník
Práca s výtvarnými prostriedkami	Pri plošných dekoratívnych prácach uplatňujeme výtvarno-výrazové prostriedky grafických techník –lína, plocha (negatívna, pozitívna, štrukturovaná), využívame kontrast svetla a tmy vlastnosti farieb. Príklady námetov: jednoduché návrhy na plagáty, návrhy na prestieranie, knižné prebaly, obrusy, dekoračné látky. <u>Výtvarné techniky:</u> - práce z kartónu (vystrihovanie, preklápanie, lepenie), konštrukčné práce z kartónových krabičiek (liekoviek) s výtvarným dotváraním priestoru, kašírovanie, modelovanie z hlíny, modultu, cesta <u>Výtvarné materiály:</u> výber výtvarného materiálu určuje zvolená výtvarná technika
Počet hodín: 14	
Výtvarné umenie	Využívame všetky formy výtvarných aktivít vrátane zapojenia sa do rôznych výtvarných súťaží. Citlivo stupňujeme náročnosť výberu umeleckých a ďalších prostriedkov k besedám o umení. - Krajinomaľba – porovnanie tvorby v krajine – Ľ. Fulla, Galanda, C. Majerník.
Počet hodín: 6	
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiaci sa učia znázorňovať priestor na ploche a citlivo odstraňovať chyby v komponovaní typické pre mentálne postihnuté deti. (Prvky perspektívneho zobrazovania – členenie plochy na prvý, druhý a tretí plán – popredie, stredný plán – poradie, zmenšovanie prvkov v pozadí a pod.). Vytvárame symetrické a asymetrické kompozície. Žiaci poznávajú zákonitosti využitia písma v užitom umení.

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- biológia
- matematika – geometria
- slovenský jazyk, sloh - opis
-

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca)
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje:

Pomôcky: drievko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, olejové farby, štetce, suchý pastel, masť pastel, hlina, plastelína, modurit, sadra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, orgianizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, t. j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej a športovej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu. Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej a športovej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč. Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti. Podľa regionálnych podmienok a možností školy odporúčame zaradiť predplaveckú a plaveckú prípravu, lyžovanie, korčuľovanie, florbal a iné pohybové aktivity.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná výchova	2	0	2

Ciele:

- rozvíjať aktivitu žiakov
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovia
- uvedomele dodržiavať disciplínu a tak prispievať k vyššej efektívnosti vyučovacích hodín
- mať pozitívny vzťah ku kondičným cvičeniam, uvedomele ich využívať i v čase mimo vyučovania v spontánnej, alebo organizovanej pohybovej aktivite
- dodržiavať pravidlá a bezpečnosť pri pohybových hrách

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Poradové cvičenia Počet hodín: 3	- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky. - Vytváranie nástupových a pochodových útvarov. - Hlásenie žiaka.
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia Počet hodín: 12	- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia. - Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania. - Rozvoj obratnosti, rovnováhy. - Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie. - Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu. - Preťahovanie, pretláčanie. - Strečingové cvičenia.
Športová gymnastika Počet hodín: 15	- Akrobacia. - Viacnásobný kotúľ. - Kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky. - Kotúľ vzad s obmenami. - Stoj na hlave. - Prípravné cvičenia a stoj na rukách s pomocou, preskoky (koza, debna, kôň, stôl). - Roznožka, skrčka. - Preskok s oddialeným mostíkom. - Kladina – výška 1 m - Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela. - Šplh - Šplh s prírazom. - Súhrnné cvičenia, húpanie na lane. - Trampolína - Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.
Rytmická gymnastika a tanec Počet hodín: 3	- Krok prísunný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci. - Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy. - Jednoduchý krajový tanec v 2/4 takte.
Atletika	- Vysoký štart. - Beh. - Stupňovanie rovinky. - Beh na 60 m. - Nízky štart z blokov. - Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m) - Skok do diaľky - Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu. - Skok do výšky

Počet hodín: 15	- Skok technikou „nožničky“. - Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop. Hod loptičkou - Hod z krátkeho rozbehu. - Hod loptičkou na výkon. Plná lopta - Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty. Prekážkový beh - Beh cez čiaru a nízke prekážky. Štafetový beh - Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.
Športové hry Počet hodín: 20	Basketbal a hádzaná - Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe. - Dribling na mieste v pohybe. - Streľba z krátkej vzdial., streľba trestných bodov. - Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej. Futbal - Hra s upravenými pravidlami minifutbalu. Volejbal - Prípravné hry a cvičenia s údermi, s odbíjaním, s odbíjaním ľahkej lopty, prehadzovaná. - Odbíjanie a prihrávka obojruč zdola. - Odbíjanie a prihrávka obojruč zvrchu. - Odbíjanie cez sieť.
Cvičenie v prírode Počet hodín: 8	- Orientácia v teréne. - Plán obce, terénu. - Mapa, turistické značky. - Kompas. - Orientácia v cestovnom poriadku. - Prenášanie raneného, prvá pomoc. Pešia turistika - Chôdza podľa plánu. - Terénne hry.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Učíme žiakov spoľahlivo rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na ne reagovať. Vhodným výberom pohybových hier zámerne rozvíjame pohybové schopnosti a zdokonaľujeme niektoré pohybové činnosti žiakov. Zaradenie pohybových hier do vyučovacej hodiny spájame s osvojovaním vybraných poznatkov. V rámci športových hier si škola môže vybrať aj iné druhy športových hier, napríklad: prehadzovanú, vybíjanú, florbal, stolný tenis, bocca.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch (Geografia, matematika, hudobná výchova)
- organizovanie školských súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky
- internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

OBSAH VZDELÁVANIA

PRE 7. ROČNÍK

PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Variant B

Školský vzdelávací program pre 7. ročník ŠZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant B)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	1	4
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	2	1	3
	Rozvíjanie grafomotorických zručností			
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	2	5
	Informatika	1		1
Človek a príroda	Vecné učenie	3		3
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	5		5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu povinná časť		22		
Voliteľné hodiny			4	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				26

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 152 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzné učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	3	1	4

Ciele:

- osvojiť nácvik písania ďalších veľkých písmen
- zvládnuť opis ľahkého textu
- osvojiť si čítanie slov s dvojhĺskami
- naučiť sa čítať ľahký text s porozumením
- zvládnuť písanie jednoduchej vety
- naučiť sa počúvať a rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky

Témy a obsah predmetu

Čítanie

Tematický celok	Obsah učiva
Technika čítania	Čítanie slov, viet a ľahkých obsahovo primeraných textov. Čítanie slabík a slov s dvojhĺskami ia, ie, iu, ô; ä, ř, í. Čítanie nápisov, názvov článkov v novinách, prípadne detských kníh. Čítanie písaného textu.
Počet hodín: 76	Čítanie slabík a slov, ktoré žiaci sami napíšu.

Literárna výchova, sloh

Tematický celok	Obsah učiva
Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.	Počúvanie a prerozprávanie rozprávky založenej na jednoduchom časovom rade opakovaných a obmieňaných dejov. Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu.
Počet hodín: 38	

Písanie

Tematický celok	Obsah učiva
Nácvik písania písmen, slabík a slov	Nácvik písania ia, ie, iu, ô, ä, ř, í. Nácvik písania veľkých písmen D, F, T, H, K. Písanie slabík a ľahkých dvojslabičných slov podľa diktátu. Prepis čítaných slov, písanie vlastného mena, dátumu narodenia, adresy. Písanie jednoduchých viet.
Počet hodín: 38	Individuálne docvičovanie písmen, ťažkých väzieb.
Spolu: 152 hodín	

Proces:

Učíme žiakov počúvať a vnímať krátky príbeh, pokúšame sa o jednoduchú dramatizáciu (s plošnými bábkami, s maňuškami), prípadne ilustráciu počutého príbehu.

Pozorného detského poslucháča vychovávame aj prostredníctvom návštevy detského bábkového divadla. Prostredníctvom zážitkov, ktoré literatúra poskytuje, upevňujeme citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov. Formou vzťahu čítania literárnej výchovy k hudobnej výchove (tematické piesne a koledy).

Stratégie vyučovania:

Okrem textov na čítanie je potrebné využívať ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová, alebo skutočné predmety.

Je vhodné používať tieto metódy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika),
- slovné metódy (rozprávanie, rozhovor),
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu, skupinovú (v podobe didaktických hier) a individuálnu prácu so žiakmi. Počas celého roka venujeme starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov.

Učebné zdroje:

V. Maňková, A. Demianičová – Čítanka pre 4. ročník špeciálnych základných škôl.

S. Škultétyová, J. Rohovská Moje čítanie – pracovné listy pre 4. – 6. ročník špeciálnych základných škôl (variant B), časopisy, materiálno - technické a didaktické prostriedky.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej aj „RKS“) je určený pre všetkých žiakov s mentálnym postihnutím. V klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči.

Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru.

Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (foneticko-fonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. (Lechta - Matuška, 1995) U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	2	1	3

Ciele:

- stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť
- rozvíjať porozumenie reči
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka
- naučiť žiaka základy čítania

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pragmatická rovina jazyka	
Porozumenie reči Počet hodín: 5	Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.
Rozvíjanie expresívnej reči Počet hodín: 10	Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. - hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky s používaním názorných skutočných predmetov, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu. Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní. Tvorenie dvojslovných a trojslovných viet, slovných pomenovaní.
Rozhovor Počet hodín: 5	Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia.
Lexikálno-sémantická rovina jazyka	
Rozvoj slovnej zásoby Počet hodín: 10	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.) Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Zovšeobecňovanie pojmov. Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
Morfologicko-syntaktická	

rovina jazyka	
Syntaktické a morfológické pravidlá, rozvoj jazykového citu Počet hodín: 10	Nácvik ohýbania slov. Nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom. Maľované čítanie. Doplňovanie a opakovanie viet. Odvodzovanie slov. Tvorba viet a súvetí. Rozvoj porozumenia reči.
Foneticko-fonologická rovina jazyka	
Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti Počet hodín: 10	Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Rozlišovanie poradia hlások v slove. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)	
Rozprávanie Počet hodín: 10	Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Vyjadrenie minulosti a budúcnosti. Práca s detskými ilustrovanými knihami, obrázkami.
Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou	
Rozvoj taktilného a kinestetického vnímania Počet hodín: 2	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.
Sluchová a zraková gnózia (vnímanie, diferenciacia, pamäť). Počet hodín: 6	Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)
Priestorová orientácia a orientácia v čase Počet hodín: 2	Cvičenia pravo-lavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvoj motorických schopností Počet hodín: 10	Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.
Rozvoj čitateľskej a písateľskej schopnosti Počet hodín: 34	Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek. Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava). Obrázkové (maľované) čítanie.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry.

Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote.

U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK).

Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (vecné učenie, výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Rozvíjanie komunikačných schopností je založené na porozumení pojmov a súvislostí a na ich precvičovaní používaní v komunikácii.

Vhodné je používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (vysvetľovania rozhovoru)
- metódy samostatnej práce
- metódy opakovania a precvičovania motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- demonštračné metódy
- metóda viacnásobného opakovania
- zmiešané formy vyučovania napríklad skupinová

Vyučovacie hodiny rozvíjania komunikačných schopností by mali pripraviť žiaka na zvládnutie komunikácie a porozumenia.

Učebné zdroje:

Učebnice SJ a čítanky ročníkov 1-4, knihy riekaniek, leporelá, Ondrejovič : Pravidlá slovenského pravopisu, články a texty, ukážky z literárnych diel, texty z populárnej literatúry, námetové hry

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	3	2	5

Ciele:

- utvrdiť počtové výkony sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ
- utvrdiť súvislosti medzi sčítaním a odčítaním
- vedieť vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad a doplniť čísla v číselnom rade
- pri písaní čísel rozvíjať vytrvalosť a húževnatosť
- vedieť rozlíšiť geometrické tvary trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh
- vedieť určovať čas na polhodiny

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Numerácia prirodzených čísel v obore do 100 Počet hodín: 80	Numerácia v obore do 100. Počítanie po desiatkach do 100, číselný rad do 100. Čítanie a písanie čísel do 100. Sčítanie a odčítanie násobkov čísla 10. Opakovanie a utvrdenie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ.
Manipulácia s peniazmi Počet hodín: 20	Manipulácia s peniazmi. Počítanie s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €. Počítanie s kalkulačkou.
Zlomky Počet hodín: 28	Praktické oboznamovanie sa s pojmami polovica, štvrtina na predmetoch a kresbách. Počtový zápis $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$
Určovanie času Počet hodín: 12	Určovanie času na polhodiny
Praktické meranie Počet hodín: 12	Dĺžkové miery 1m a 1cm. Rysovanie čiar, meranie na cm.
Geometrické tvary Počet hodín: 38	Precvičovanie poznávania rovinných obrazcov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh). Poznávanie geometrických telies medzi predmetmi každodenného života: kocka
Spolu: 190 hodín	

Proces:

Matematické vedomosti a zručnosti sa budujú podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Žiakov učíme využívať svoje matematické poznatky pri riešení praktických úloh.

Medzipredmetové vzťahy: Informatika, rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

Učebnica, pracovné listy, vystrihovačky,

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom.

Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie.

Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Odporúčame podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory.

Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	1	0	1

Ciele:

- oboznámiť sa s počítačom, monitorom, myšou, klávesnicou
- vedieť zapnúť/vypnúť počítač samostatne alebo s pomocou
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou
- oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 10	Oboznámenie sa s počítačom: - poznávanie / pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš) - ovládanie klávesnice a myši samostatne, alebo s pomocou
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 8	Ovládanie jednoduchej hry: - pustenie / ukončenie hry samostatne alebo s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti Počet hodín: 10	Skicár: Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: - kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu - kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora.
Práca s edukačnými programami Počet hodín: 10 Spolu: 38 hodín	Práca s edukačným programom: - na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu Edukačné programy: Vševedko, Pasívne sledovanie – klikaj a sleduj, Catch me – program určený na nácvik ovládania štandardnej i alternatívnej počítačovej myši; Matematika na divokom západe, Čím budem?, Než pôjdem do školy

Proces:

Podľa individuálnych možností jednotlivých žiakov používame programy, ktoré sú ľahko ovládateľné. Napríklad edukačné programy: Vševedko, Pasívne sledovanie – klikaj a sleduj, Catch me – program určený na nácvik ovládania štandardnej i alternatívnej počítačovej myši; Cirkus šaška Tomáša a iné. Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutosť.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie
- materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Vecné učenie
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Cieľom vyučovacieho predmetu vecné učenie je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom. Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Vecné učenie	3	0	3

Ciele:

- vedieť sa orientovať sa v širšom okolí školy,
- rozlišovať charakteristické znaky ročných období,
- vedieť určiť pojmy v priestore a orientovať sa podľa nich,
- vedieť rozlišovať domáce zvieratá a poznať úžitok z nich,
- poznať dopravné prostriedky a základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov,

– poznať niektoré druhy zamestnaní.

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Škola a okolie školy Počet hodín: 16	Poznávanie názvov bližších ulíc v okolí školy. Orientácia v širšom okolí školy. Poznávanie budov v okolí školy. Upresňovanie pojmov. Zaradenie školy, ochrana školského majetku. Učitelia a žiaci.
Orientácia v čase a priestore Počet hodín: 18	Opakovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr. Pojmy: toho roku, vlni, budúci rok. Kalendár. Dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu. Dátum narodenia. Určovanie času na celé hodiny. Určovanie miesta: vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vpravo, vľavo.
Príroda Počet hodín: 20	Upevnenie učiva: ročné obdobia v prírode. Rozlišovať sad, záhradu, park, pole. Určovanie počasia, tvorenie záznamu o počasi symbolmi. Živá príroda. Zvieratá – chov dobytka: krava, býk, teľa, ovca, baran, jahňa. Kravín, maštal', chliev. Starostlivosť o zvieratá. Úžitok z chovu zvierat. Vzťah človeka k zvieratám. Rastliny – Listnaté stromy: dub, pagaštan. Ihličnaté stromy: smrekovec opadavý, jedľa. Okrasné kry: zlatý dážď, orgován, šípová ruža, tuja. Izbové rastliny napr.: muškát, fikus, begónia, kaktus, asparágus a iné.
Starostlivosť o zdravie Počet hodín: 20	Prehľbovanie poznatkov o ľudskom tele. Vnútorné orgány človeka: mozog, srdce, pľúca, žalúdok, obličky a ich funkcie. Najbežnejšie ochorenia, ich príznaky. Ošetrovanie chorého v rodine. Praktické precvičovanie ošetrenia odreniny, drobnej reznej rany.
Rodina, obec Počet hodín: 20	Zamestnanie rodičov. Najbežnejšie zamestnania (predavač, kuchár, pekár, vodič, poštový doručovateľ, upratovačka, lekár, zdravotná sestra, učiteľ a iné). Pozorovanie práce ľudí. Úcta k ľudskej práci a jej produktom. Dedina, mesto, kde žiaci žijú. Významné závody, pamiatky, rieka, pohorie, vodná nádrž – všetko s ohľadom na miestne podmienky. Doprava v meste, susedná obec.
Doprava, pravidlá cestnej premávky Počet hodín: 20	Pozemné dopravné prostriedky: auto, autobus, vlak, električka, trolejbus. Cestovanie a správanie sa v dopravných prostriedkoch. Uvoľnenie miesta starším osobám. Cestovanie autom. Zvukové a svetelné znamenia, podľa ktorých sa usmerňuje pohyb vozidiel.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Pri učive o listnatých a ihličnatých stromoch precvičujeme rozoznávajú už prebratých stromov (breza, lipa, vrba, topoľ, smrek, borovica) a prehľbujeme poznatky o nich. Učitelia oboznamujú žiakov s tými izbovými rastlinami, ktoré sa v škole pestujú.

Podľa miestnych podmienok sa žiaci v rámci exkurzie zúčastňujú pozorovania práce ľudí v jednotlivých povolaniach. Pozorujú prostredie, kde sa chová dobytok.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci predmetov(výtvarná výchova, rozvíjanie komunikačnej zručnosti, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno - vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr:

-motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. Skupinová

Učebné zdroje:

Vybrané pracovné listy z vecného učenia, vlastiveda ŠZŠ, plagáty s tematikou osobnej hygieny, obrázky stromov, učebnica prírodopisu pre 6. a 7. ročník ŠZŠ.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1– primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebadomie, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie
- učiť sa obhájiť svoje práva a názory
- učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor
- chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity Počet hodín: 7	<u>Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku.</u> Poznať svoje silné a slabé stránky, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijať sám seba aj so svojimi nedostatkami a rozhodnúť sa pracovať na sebe. Rovnakú šancu dávať iným.
Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory Počet hodín: 4	<u>Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách.</u> Opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny. Uplatňovanie asertívneho správania v každodennosti.
Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity Počet hodín: 7	<u>Vzťah k druhým.</u> Vzájomná úcta pri komunikácii: pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom. Úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro: poprosiť, poďakovať. Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými, ochota odpúšťať a požiadať o odpustenie. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti – prijímanie úloh v rodine, vžiackom kolektíve, v záujmových skupinách.
Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine Počet hodín: 7	Hlbšie poznanie vlastnej rodiny – ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov. Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny – byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine.
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti Počet hodín: 9	Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. „Zázrak života“ – počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Neprijateľná iniciatíva iných - sexuálne zneužívanie detí.
Vzťah k starým, k chorým a k osobám so špecifickými potrebami Počet hodín: 4	Rozvoj empatie, komunikácie so starými, chorými ľuďmi. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Žiakov učíme uvedomovať si hodnoty rodiny, vedieť vyjadriť, čo sa im na ich rodine najviac páči, čo by mohli urobiť pre lepšie vzťahy v rodine. Vedíme ich ku kultivovanému správaniu voči osobám iného pohlavia, uvedomovaniu si svojej sexuálnej identity, chápaniu hodnoty priateľstva a lásky.

Žiakov učíme ako odmietnuť neprijateľnú iniciatívu iných k sexuálnemu zneužitiu. Všetky aktivity na hodinách etickej výchovy realizujeme so zreteľom na mentálnu úroveň žiakov.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzipredmetové vzťahy sú realizované formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci ostatných predmetov - občianska výchova, vecné učivo, pracovné vyučovanie.

Stratégie vyučovania:

Pri výbere vhodných metód musí učiteľ prihliadať na individualitu každého žiaka a stupeň jeho mentálneho a zmyslového postihnutia. Dosiahnutie stanovených cieľov v predmete etická výchova sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových a situačných metód, vhodné sú aj didaktické hry, dramatizácia.

Etická výchova je založená na komunikačno – poznávacom princípe, preto sú vhodné aj metódy motivačné (motivačný rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, problém ako motivácia, uvádzanie príkladov z praxe, pochvala, kritika), expozičné - slovné (prednáška, rozprávanie, opis, vysvetľovanie, dramatizácia) a demonštračné (diafilm, televízne vysielanie, DVD)

Učebné zdroje:

- Jana Miedzgová – Základy etiky, vyd. SPN Bratislava, 1994, ISBN 80-08-02369-4, 1. vydanie, odborné časopisy a literature, materiálno – technické a didaktické pomôcky, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 190 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu. Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy. Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším. Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať. Obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie je členený na jednotlivé zložky. Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania. Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál. Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom. Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	5	0	5

Ciele:

- osvojiť si správne pomenovanie nástrojov a stavebnícových častí
- oboznámiť sa s obsluhou žehličky, ručného krájača chleba
- oboznámiť sa s postupom ošetrenia drobného poranenia
- osvojiť si ďalšie manuálne zručnosti pri práci s drevom
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti Počet hodín: 10	Precvičovanie samostatnosti pri osobnej hygiene: umývanie rúk, tváre, sprchovanie celého tela, čistenie zubov. Precvičovanie samostatnosti pri sebaobslužných činnostiach: obliekanie, vyzliekanie, ukladanie častí odevov a obuvi na určené miesto, používanie vreckovky, úprava účesu, používanie príboru a riadu pri stolovaní a ich odkladanie.
Práce v domácnosti Počet hodín: 65	Upratovanie, utieranie prachu z nábytku, zametanie a umývanie podlahy. Ustlanie postele, skladanie pyžama. Pranie a sušenie spodnej bielizne, vreckoviek. Oboznámenie sa s obsluhou žehličky, poučenie o bezpečnosti pri práci s elektrickým spotrebičom, žehlenie vreckoviek. Krájanie chleba ručným krájačom, nožom. Natieranie chleba, sendviča, vianočky, žemle - maslom, džemom, medom, nátierkou, paštétou. Krájanie a servírovanie zeleniny (rajčiny, papriky, uhorky, red'kovky). Varenie: príprava čaju, mlieka, kakaa, bielej kávy. Vajíčko natvrdo a namätko. Príprava nátierky, obložených chlebičkov. Varenie polievok, zemiakov. Šitie: prišívanie gombíka, patentky, háčka. Ošetrovanie rany – odrenina, rezná rana, popáleniny.
Práce v dielni	Práce s drobným materiálom Zdokonaľovanie praktických činností s náročnejšími úlohami. Zaväzovanie mašle. Prepichovanie prírodnín a iných predmetov, navliekanie na niť. Výroba náhrdelníkov, náramkov; mozaiky a koláče z rozličných materiálov. Zvieratká z plodov. Zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Práce s papierom a kartónom Vystrihovanie papiera podľa predkreslenej línie. Obkresľovanie šablóny a vystrihovanie tvarov. Vystrihovanie ozdôb, skladačiek, pásových vystrihovačiek, výroba záložky. Výroba mozaiky z farebného papiera. Práce s textilom Navliekanie nite do ihly, uzlík. Prišívanie gombíka na textil. Strihanie textilu na koláž, jednoduchá koláž z rozličného materiálu. Jednoduchý steh. Práce s drevom Utvrdenie učiva : povrchová úprava dreva, zatíkanie a vyťahovanie klincov. Stĺkanie a zlepovanie rôznych materiálov. Vŕtanie dier do dreva pomocou vŕtákov. Spájanie dreva skrutkami. Práca so skrutkovačom. Poučenie o bezpečnosti pri práci s náradím. Montážne a demontážne práce Zostavovanie modelov z konštrukčných stavebníc. Demontáž modelov, ukladanie súčiastok

Počet hodín: 65	do škatúl. Modely podľa stavebnicových predlôh. Osvojenie si názvov stavebnicových častí a nástrojov.
Pestovateľské práce	Ošetrovanie izbových rastlín. Príprava pôdy: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok. Siatie a sadenie zeleniny podľa miestnych podmienok. Pletie záhonov, prihnojovanie, zavlažovanie. Pestovanie trvaliek a starostlivosť o ne. Zber úrody a jej uskladnenie na zimu.
Počet hodín: 50	
Spolu: 190 hodín	

Proces:

Nakoľko sú veľké rozdiely v úrovni rozvoja motoriky žiakov, vyučujúci to zohľadňuje pri výbere úloh v jednotlivých činnostiach. Ustavične opakujeme názvy pracovných nástrojov a učíme žiakov poznať ich funkciu. V praktických činnostiach oboznamujeme žiakov s vlastnosťami dreva a porovnávame ich s vlastnosťami papiera, kartónu a látky.

Medzipredmetové vzťahy:

Predmet pracovné vyučovanie participuje najmä s rozvojom komunikačnej zručnosti, rozvojom sociálnych a grafomotorických zručností.

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje: Omaľovánky, vystrihovačky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy sú podmienené špecifickosťou mentálneho postihnutia jednotlivého žiaka, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vybrané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- viesť žiakov k plynulému spevu, k ľahkému tvoreniu tónu
- rozvíjať zmysel pre rytmus
- rozvíjať telesno-pohybovú a spevácku motoriku žiakov
- rozvíjať sluchové vnímanie pri počúvaní hudby
- oboznámiť žiakov s hudobnými nástrojmi

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rytmické cvičenia Počet hodín: 10	Rozlišovanie výšky tónov; Rozlišovanie rytmiky jednoduchej melódie; Vnímanie zvukov: dlhý -krátky tón ; Melodizácia slov, slovných zoskupení, rečňovaniek, vyčítaniek, hádaniek;
Detské ľudové a umelecké piesne Počet hodín: 10	Pod horou, pod horou; Zelená sa bučina; Sláviček; Fúkaj, fúkaj, fujavica; Vitaj nám, stromček náš; Sniežik sa nám chumelí; Poznáte zajka?; Červený kachel;...
Počúvanie skladieb s vyhranenou spoločnou funkciou Počet hodín: 5	Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní (uspávanky, pochod,...);
Poznávanie hudobných nástrojov Počet hodín: 4	Oboznámenie žiakov s rôznymi hudobnými nástrojmi (klavír) Využitie hudobných nástrojov, vlastnosti; Druhy hudobných nástrojov; Hra na hudobných nástrojoch;
Hudobno-pohybové hry a ľudové tance Počet hodín: 9	Poznať hudobno-pohybové hry; Naučiť sa základné kroky ľudového tanca; Folklór, ľudové tradície – zvyky; Rytmizácia, pohyb – hudba; Pohybom reagovať na zmenu; Výšky, dĺžky, sily tónov (napr. bubienok); Naučiť meniť smer, tempo a druhy chôdze, pochodu,...);
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Učíme žiakov tvoriť ľahký tón, hospodárne dýchať, zreteľne vyslovovať a čisto intonovať. V hudobných skladbách vychádzame z individuálnych schopností žiakov. V skladbách na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk klavíra, huslí. Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby, nejde o presný nácvik ľudových tancov. Výber piesní na spev a piesní na počúvanie možno doplniť regionálnou hudbou alebo hudbou podľa výberu učiteľa.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná a športová výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralitu
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Ciele:

- spresňovať, rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách
- pestovať vkus a zmysel pre farebnosť

- rozvíjať obrazotvornosť, fantáziu a spontánny prejav žiaka
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a uplatňovať ju v kompozícii tematických prác
- rozvíjať predstavivosť a tvorivosť pri výtvarnom vyjadrení figúr zo známych rozprávok

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Kresba	(drievko, perko – tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, fixka) „Čo sa mi páči, čo mám rád, čo rád kreslím“ (zmenšovanie alebo zväčšovanie zvoleného tvaru); Výtvarné vyjadrenie ľudskej postavy; Pokus o odlíšenie mužskej, ženskej a detskej postavy; Zobrazenie ľudských a zvieracích figúr zo známej rozprávky;
Počet hodín: 14	Dotváranie pozadia – koláž, kombinácia techník;
Maľba	(akvarelové farby, tempery, štetec, drievko, suchý a masťný pastel) Zachytenie reality; Proporcionálna jednotlivých častí k celku (zobrazenie dopravných prostriedkov, domov,...); Vyjadrenie kontrastu studených a teplých farieb pri zobrazovaní prírodnín a predmetov dennej potreby;
Počet hodín: 14	Dotváranie pozadia mozaiky alebo koláže maľbou (ryba, slnečnica,...);
Modelovanie	(hlina, plastelína, modurit, cesto) Priestorové geometrické tvary rôznych veľkostí (Guľa, valec, kocka); Vyťahovaním modelovanie materiálu; Tvarovanie zvieracích a ľudských figúr; Tvarovanie jednoduchých nádob (taniere, misky) z gule jej stlačením dlaňou a vytlačením prstami;
Počet hodín: 10	
Spolu: 38 hodín	

Proces:

V procese vyučovania výtvarnej výchovy neustále berieme do úvahy stupeň postihnutosť žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne možnosti a schopnosti.

Pri téme „Čo sa mi páči, čo mám rád, čo rád kreslím“ ako námet poslúžia hračky, zvieratká, ľudia, domy, kvety, stromy, autá. Žiak si vyberie jeden námet a ten nakreslí ako najmenší. Potom zväčšuje tento námet ešte 2 krát (malý – väčší – najväčší). Alebo uplatňujeme obrátený postup (veľký – menší – najmenší). Ľudskú postavu môžeme tvoriť technikou koláže strihaním, vytrhávaním a nalepovaním, alebo kreslením a maľovaním využívajúc celú plochu papiera. Pri maľbe suchým pastelom je vhodné používať papiere s drsnejším povrchom.

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- vecné učenie
- matematika – geometria
- slovenský jazyk, sloh - opis

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca)
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje: drevko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, štetce, suchý pastel, masťný pastel, hlina, plastelína, modurit, sadra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele a obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie. Na telesnej a športovej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne iné telocvičné náradie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Ciele:

- rozšíriť a zdokonaľiť základné lokomočné pohybové činnosti u žiakov
- upevniť pohybové zručnosti a návyky
- posilňovať kladný vzťah k fyzickému pohybu, k športu
- vychovať k tolerantnosti, znášanlivosti a k zodpovednosti vo vzťahu k spolužiakom
- osvojiť si jednoduché pravidlá loptových hier

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdravotné cviky Počet hodín: 6	Opakovanie a obmieňanie cvikov z nižšieho a stredného stupňa. Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku. Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli. Nácvik bicyklovania na tricykloch a bicykloch.
Kondičné cvičenia Počet hodín: 20	Chôdza- upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, chôdza v danom rytme aj cez nízke prekážky. Chôdza v zástupe, vo dvojiciach , v rade. Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo pravou a ľavou nohou, s predmetom v ruke. Chôdza na mieste. Nácvik chôdze vzad. Chôdza v prírode, po nerovnom teréne vo vzdialenosti 1 km. Beh - prirodzený beh s vybehnutím na daný signál zo stoja, z drepu, zo sedu – 10 minút. Plynulé zrýchľovanie a spomaľovanie behu podľa daného tempa, zmeny smeru udávaného pri behu. Beh okolo mät, beh po kružnici, beh po „osmičke“. Skoky – poskoky na mieste i z miesta daným smerom, znožmo i striedavo. Preskok nízkych prekážok, napnutej mäkkej gumy do výšky 30 cm. Zoskok z výšky 40 cm na mäkkú podložku do drepu. Skok do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žinenkami bez rozbehu i s krátkym rozbehom. Skok do diaľky do pieskoviska. Lezenie – zdokonaľovanie skôr osvojených druhov lezenia, podliezania, preliezania. Výstup po šikmej lavičke lezením. Zliezanie prírodných prekážok. 95 Hádzanie a chytanie- zdokonaľovanie hádzania a chytania, gúľanie lopty do cieľa, Hod lopty do diaľky horným oblúkom, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme. Prehadzovanie cez vyššie prekážky, cez obruče. Gymnastické cvičenia – chôdza po švédskej lavičke s dvoma prekážkami rozmiestnenými na lavičke. Cvičenia rovnováhy a obratnosti. Chôdza po zavesenej lavičke. Výskok na tri diely švédskej debny do vzporu kľačmo, z kľaku stoj. Zdvíhanie plnej lopty v kľaku a v stoj, gúľanie a priťahovanie plnej lopty v kľaku.
Základy akrobatických cvičení Počet hodín: 10	Kolíska, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, prevaľovanie. Kotúľ vpred so správnym zbalením, aj na tvrdej podložke. Nácvik ľahu vzhľadom na sed do skrčmo kolískou vzad. Rýchle zmeny polôh a postojov. Rovnovážne postoje. Rovnovážne cvičenia na dvoch a jednej dolnej končatine. Rovnováha pri pohybe z miesta.
Sezónne činnosti Počet hodín: 10	V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu. V jarnom a letnom období turistika zameraná na chôdzu s prekonávaním terénnych prekážok, preliezanie, podliezanie, preskakovanie nízkych prekážok, dvíhanie a prenášanie drobných predmetov. Hry a súťaže na orientáciu v teréne.
Kolektívne činnosti	Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku

Počet hodín: 10	obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom. Poznávanie a osvojovanie si jednoduchých pravidiel hier.
Hudobno – pohybové hry Počet hodín: 10	Cval bokom a vpred. Prísuný krok vpred i vzad. Vyjadrenie trojštvrťového taktu potleskom, podupom, trojdupom. Pohybové vyjadrenie pojmov: vysoko, nízko, ticho, silno.
Kondičné a relaxačné cvičenia Počet hodín: 10	Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie, aktivity na psychické uvoľnenie. Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Vyrovňavacie, uvoľňovacie a kompenzačné cvičenia odporúčame zaraďovať aj do záverečných častí vyučovacích hodín. Pri sezónnych cvičeniach si žiaci osvojujú techniku presunu v nerovnom teréne, zručnosť a bezpečnosť presunu po snehu a ľade, orientáciu v prírode.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch (matematika, hudobná výchova, vecné učenie)
- organizovanie školských súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

OBSAH VZDELÁVANIA

PRE 7. ROČNÍK

PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Variant C

Školský vzdelávací program pre 7. ročník SZŠ

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským (variant C)

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP počet hodín	ŠkVP počet hodín	Spolu
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3		3
	Rozvíjanie sociálnych zručností	1		1
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2		2
	Informatika	0,5	0,5	1
Človek a príroda	Vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	Etická výchova	1		1
	Náboženská výchova			
	Náboženstvo			
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2,5	1,5	4
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1
	Výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3		3
Spolu povinná časť		17		
Voliteľné hodiny			3	
SPOLU: povinná časť + voliteľné hodiny				20

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej len RKS) je určený pre všetkých žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vzhľadom na to, že v klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči. Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (foneticko-fonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie. Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený. Obsah vyučovacieho predmetu RKS je rámcový. Postupuje sa v súlade so zákonitostami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy). Pre žiakov, ktorí nie sú schopní dorozumievať sa hovorenou rečou, sa odporúča okrem vyučovacieho predmetu RKS zaradiť aj vyučovací predmet Augmentatívna a alternatívna komunikácia (ďalej len AAK). Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Užívateľmi AAK sú obvykle osoby s oneskoreným alebo narušeným vývinom reči, alebo symptomatickými poruchami reči. V ich klinickom obraze je poškodenie rečových centier v mozgu alebo iné poškodenie CNS. Príčiny a prejavy NKS a nehovorenia sa niekedy spájajú s viacnásobným postihnutím. Pri viacnásobných postihnutiach dochádza k vzájomnému prelínaniu vplyvov jednotlivých postihnutí.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3	0	3

Ciele:

- stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť
- rozvíjať porozumenie reči
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka
- naučiť žiaka základy čítania

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pragmatická rovina jazyka	
Porozumenie reči Počet hodín: 5	Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.
Rozvíjanie expresívnej reči Počet hodín: 5	Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť - hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky s použitím názorných skutočných predmetov, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.
Rozhovor Počet hodín: 10	Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia.
Lexikálno-semantická rovina jazyka	
Rozvoj slovnej zásoby	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.)

Počet hodín: 10	Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
Morfologicko-syntaktická rovina jazyka	
Syntaktické a morfológické pravidlá, rozvoj jazykového citu Počet hodín: 10	Nácvik ohýbania slov. Nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom. Maľované čítanie. Dopĺňovanie a opakovanie viet. Odvodzovanie slov. Tvorba viet a súvetí. Rozvoj porozumenia reči.
Foneticko-fonologická rovina jazyka	
Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti Počet hodín: 10	Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)	
Rozprávanie Počet hodín: 10	Vyjadrenie potreby smädu, hladu a hygienických potrieb prostredníctvom očného kontaktu a neverbálnej komunikácie. Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami
Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou	
Rozvoj taktilného a kinestetického vnímania Počet hodín: 2	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.
Rozvoj sluchovej a zrakovej gnozie	Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie,

Počet hodín: 6	priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia. Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zrková, pracovná pamäť).
Priestorová orientácia a orientácia v čase Počet hodín: 2	Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia. Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti). Intermodalita (audiovizuálny vzťah).
Rozvoj motorických schopností Očet hodín:6	Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.
Základy čítania a písania	
Rozvíjanie schopností potrebných pre základy čítania a písania Počet hodín: 38 Spolu: 114 hodín	Opakovanie a utvrdzovanie čítania a písania hlások, písmen, slabík a slov vyučovaných v predchádzajúcom ročníku. Rozvíjanie sluchovej analýzy a syntézy. Čítanie a písanie hlások a písmen t, p, s. Sluchové rozlišovanie v slove, poznávanie písmena a hlásky, použitie v slabikách a slovách. Dvojslovné vety. Obrázkové čítanie.

Proces:

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať.

RKS sa prelína celým vyučovacím procesom. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry.

Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote.

U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK). Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Medzipredmetové vzťahy:

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom a zároveň témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností a rozvíjanie sociálnych zručností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy, detské časopisy, materiálno – technické a didaktické prostriedky
-

Hodnotenie predmetu:

Vyučovací predmet RKS sa neklasifikuje. Na vysvedčení sa uvádza „absolvoval“.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie sociálnych zručností
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Z oblastí, ktoré sú pri mentálnom postihnutí poškodené, je najmarkantnejšie poškodenie v oblasti sociálnych zručností a komunikačnej schopnosti. Rozvíjanie sociálnych zručností je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s mentálnym postihnutím.

Cieľom vyučovacieho predmetu rozvíjanie sociálnych zručností je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačnej schopnosti, s atribútmi prostriedku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich „čítanie“ zo správania iných ľudí.

Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku žiaka, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností.

Neoddeliteľnou súčasťou sociálneho správania sú schopnosti, ktoré napomáhajú sociálnej integrácii, tzv. integračné zručnosti, t.j. nadväzovanie a udržanie vzťahov, trávenie voľného času a iné aktivity, a v neposlednom rade samoobslužné schopnosti.

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie sociálnych zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní sociálnych zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä rozvíjanie komunikačnej schopnosti a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie sociálnych zručností	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať schopnosť kooperácie so spolužiakmi
- samostatnejšie nadväzovať, udržať a ukončiť sociálne interakcie s inými deťmi/spolužiakmi
- osvojiť si základné pravidlá spoločenského správania
- vedieť sprostredkovať vedomosti o sebe okoliu prijateľným spôsobom
- vedieť pomenovať rolu osoby v rodine, v škole, v spoločnosti

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Pravidlá spoločenského správania Počet hodín: 11	Osvojovanie si pravidiel spoločenského správania, vyjadrovanie súhlasu a nesúhlasu, pozdrav, prosba, poďakovanie a ospravedlnenie v sociálnych situáciách s deťmi i dospelými
Vyjadrovanie vlastných citov Počet hodín: 12	Vyjadrovanie svojich vlastných citov prijateľným spôsobom. Poznávanie a rozlišovanie kladných a záporných vlastností formou dramatického prejavu.
Základné osobné údaje Počet hodín: 15	Osvojovanie si základných osobných údajov a ich vyjadrovanie primeranými komunikačnými prostriedkami Meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, mená súrodencov. Pomenovanie rolí osôb v rodine, v škole, v spoločnosti (rodič, učiteľ, žiak, školník, lekár a iné).
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Neustále vedieme žiakov k trpezlivosti, k schopnosti čakať na uspokojenie svojich potrieb. Rozvíjame schopnosť žiaka spolupracovať s ostatnými a v priebehu celého roka ich učíme dodržiavať základné pravidlá spoločenského správania v interakcii s rôznymi osobami. Naďalej odstraňujeme zlozvyky.

Medzipredmetové vzťahy:

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom a zároveň témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností a rozvíjanie sociálnych zručností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje: pracovné listy, detské časopisy, materiálno - technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Okrem hodín vyučovacieho predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä výtvarná výchova. Vzhľadom na to, že od prevažnej väčšiny žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie je možné vyžadovať písanie písaným písmom a pre ich praktický život táto forma písma nemá praktický význam, je vhodné naučiť ich dorozumieť sa písomnou formou pri použití písmen veľkej tlačenej abecedy. K nácviku písmen malej a veľkej písanej abecedy pristupujeme len u detí s vhodnými dispozíciami na túto činnosť. Nácvik písaných tvarov písma vtedy nacvičujeme súčasne s nácvikom ich čítania. Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová. Poradie preberaných hlások a písmen si môže učiteľ prispôbovať podľa vybranej používanej učebnice. Dĺžku času preberania jednotlivých hlások a písmen učiteľ prispôbuje individuálnym schopnostiam žiakov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rozvíjanie grafomotorických zručností	1	0	1

Ciele:

- upevňovať hygienické návyky pri písaní
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu rúk
- rozvíjať koordináciu zrak - ruka pri písaní
- vedieť udržať ceruzu a pero pri písaní v liniatúre

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Opakovanie nacvičených prvkov Počet hodín: 8	Správne držanie písacieho nástroja (farbičky, ceruza, pero, uvoľňovacie cvičenia)
Tvary písmen Počet hodín: 15	Obkresľovanie predkreslených geometrických tvarov Opakovanie nacvičených tvarov Upevnenie písania tvaru písmen e, m, i, o, u Precvičovanie písania písmena l
Slabiky Počet hodín: 15	Nacvičovanie písania slabík em, im, el, il, om, um, ol, ul Nacvičovanie písania písmena a, o
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Pri písaní využívame rytmické riekanky, grafický záznam motivujeme a sprevádzame slovom. Snažíme sa o postupné zmenšovanie a spresňovanie písaných tvarov. Pestujeme a upevňujeme u žiakov hygienické návyky správneho sedenia pri písaní, dodržiavanie optimálnej vzdialenosti očí od správne umiestneného papiera, písanky, správne a ľahko držať ceruzku a pero pri písaní. Ak postihnutie dieťaťa znemožňuje zvládať grafomotorickú náročnosť písania, odporúčame zaradiť prácu s PC.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci predmetov (výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnych zručností, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Rozvíjanie grafomotorických zručností je založené na precvičovaní jemnej motoriky rúk a jemnej motoriky prstov.

Vhodné je používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (vysvetľovania rozhovoru)
- metódy samostatnej práce
- metódy opakovania a precvičovania motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- demonštračné metódy
- metóda viacnásobného opakovania
- zmiešané formy vyučovania napríklad skupinová.

Vyučovacie hodiny grafomotorických zručností by mali pripraviť žiaka na zvládnutie písania.

Učebné zdroje:

D. Píšová, M. Šinská, D. Hospodárová – Bodka, čiarka, palička, poslúchaj ma ručička Pracovný zošit na písanie pre prípravný a prvý ročník základných a špeciálnych škôl,

Mgr. V. Hlinková, Mgr. P. Pravňanská – Kolotoč Pracovné listy pre prípravný a 1. ročník ZŠ pre nehovoriacich, pre nižší a stredný stupeň pomocných škôl,
Pracovné listy k zmyslovej výchove pre 1.- 3. Ročník špeciálnych základných škôl (variant B)

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať. Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka. Je potrebné klásť dôraz nielen na obsah vzdelávania, ale predovšetkým na prístup ku žiakovi, na výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a v neposlednej rade aj na vhodné učebné prostredie. Je potrebné zvoliť inú formu sprostredkovania učiva. Môžu to byť rôzne pracovné listy, manipulácia s konkrétnymi predmetmi, obrázkami, pracovné úlohy uložené v škatuliach, výučba prostredníctvom počítača a podobne.

Záleží na osobitostiach žiaka, je potrebné adekvátne reagovať na jeho potreby, schopnosti a možnosti. To si vyžaduje cieľavedomú a namáhavú prácu pedagóga, využívajúc jeho vedomostný, kreatívny, flexibilný a ľudský potenciál.

Učivo má byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšími. Je treba mať na zreteli, že nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	2	0	2

Ciele:

- vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov
- zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov
- vedieť sa orientovať v priestore
- pochopiť množstvo 7

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
(ARITMETIKA) Porovnávanie predmetov Počet hodín: 8	Porovnávanie predmetov podľa vlastností.
Triedenie predmetov Počet hodín: 8	Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.
Osvojovanie pojmov Počet hodín: 10	Osvojovanie si pojmov viac – menej – rovnako.
Orientácia v priestore Počet hodín: 10	Orientácia v priestore: pred – za prvý – posledný.
Číslo 7 Počet hodín: 46	Číslo 7. Počítanie do 7. Čítanie a písanie číslice 7. Priradovanie predmetov k číslu. Priradovať čísla k predmetom. Vytváranie skupín o danom počte predmetov.
(GEOMETRIA) Kruh Počet hodín: 8	Pomenovanie geometrického tvaru a priradenie k názvu. Nakresliť kruh podľa predlohy. Rozdiel medzi kruhom a guľou.
Štvorec Počet hodín: 8	Pomenovanie geometrického tvaru a priradenie k názvu. Nakresliť štvorec podľa predlohy. Rozdiel medzi kockou a štvorcom.
Obdĺžnik Počet hodín: 8	Pomenovanie geometrického tvaru a priradenie k názvu. Nakresliť obdĺžnik podľa predlohy. Rozdiel medzi obdĺžnikom a kvádom.
Trojuholník Počet hodín: 8	Pomenovanie geometrického tvaru a priradenie k názvu. Nakresliť trojuholník podľa predlohy. Geometrický tvar trojuholník.
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Pri opakovaní a upevňovaní učiva systematicky uplatňujeme zásadu názornosti. Žiaci sa učia využívať svoje matematické poznatky prostredníctvom riešenia konkrétnych úloh, ktorých námety zodpovedajú úrovni poznania žiakov.

Nacvičujeme žiakov pohotovo triediť predmety podľa jednotlivých vlastností. Učíme ich, že ten istý predmet môže mať niekoľko rozličných vlastností (farba, veľkosť, tvar).

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezoých tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov (vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností, etická výchova, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova)

Stratégie vyučovania:

Pri vyučovaní matematiky je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom, slovníkom alebo obrázkovým materiálom)
- inscenačné metódy
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu, skupinovú (v podobe didaktických hier) a individuálnu prácu so žiakmi, v menšej miere párovú prácu ako predprípravu skupinovej práce. Počas celého roka venujeme starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov.

Učebné zdroje:

J. Rýglová: Matematika pre 2. ročník špeciálnych základných škôl 1. časť.

Materiálno - technické a didaktické prostriedky.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu informatika je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie. Tieto zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk. Odporúčame podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiačky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Sú vhodné aj pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0,5	0,5	1

Ciele:

- oboznámiť sa s počítačom, monitorom, myšou, klávesnicou,
- vedieť zapnúť/ vypnúť počítač s pomocou,
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou s pomocou,
- oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou,
- oboznámiť sa s tabletom.

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 10	Oboznámenie sa s počítačom: - poznávanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš) - ovládanie klávesnice a myši s pomocou - ovládanie tabletu s pomocou.
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 8	Ovládanie jednoduchej hry: - pustenie / ukončenie hry s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti Počet hodín: 10	Skicár: Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: - kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu - kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora (podľa individuálnych možností žiakov).
Práca s edukačnými programami Počet hodín: 10	Práca s edukačným programom: - na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu Edukačné programy: Čím budem?, Než pôjdem do školy...
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Podľa individuálnych možností jednotlivých žiakov používame jednoduché programy, ktoré sú ľahko ovládateľné. Ich výber prispôbujeme primerane schopnostiam žiaka. Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutosť.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch
- organizovanie súťaží, triednych súťaží

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- pracovné listy, detské časopisy, encyklopédie, materiálno – technické a didaktické prostriedky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Vecné učenie
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 76 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vecné učenie je integrovaný vyučovací predmet v prípravnom až 10. ročníku pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, v ktorom žiaci získavajú elementárne poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Cieľom vyučovacieho predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek prijateľným spôsobom. Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom. Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa so základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia. Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Vecné učenie	1	1	2

Ciele:

- poznať svoje osobné údaje a mená blízkych ľudí
- orientovať sa v blízkom priestore
- orientovať sa v čase
- poznať ďalšie rastliny miestnej oblasti
- poznať ďalšie zvieratá miestnej oblasti

- orientovať sa v bežných životných situáciách

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Základná orientácia Počet hodín: 26	Poznávanie základných osobných údajov: meno, priezvisko, vek, adresa bydliska. Poznávanie mena a priezviska blízkych osôb. Rozlišovanie ľudí podľa pohlavia a veku. Orientácia v čase: názvy mesiacov. Orientácia v priestore: pohybovanie sa v priestore podľa pokynov – von, dnu, hore, dole. Poznávanie najbližšieho okolia školy: spoznávanie blízkych objektov. Nácvik pravo-ľavej orientácie (pravá a ľavá ruka). Poznávanie vlastného tela: vymenovať a ukázať na seba a na spolužiakovi osem častí ľudského tela. Vymenovať časti ľudskej tváre (oči, uši, nos, ústa, jazyk, zuby).
Poznávanie prírody Počet hodín: 24	Živá a neživá príroda. Neživá príroda: voda, vzduch, pôda, kamene, piesok. Živá príroda: rastliny, živočíchy, ľudia. Rastliny: Poznávanie ďalších stromov a kvetov: ihličnaté (jedľa), listnaté (lipa). Zvieratá Poznávanie ďalších domácich (holub domáci, králik domáci) a voľne žijúcich zvierat (ryba, sova, had, žaba). Úžitok z domácich zvierat, starostlivosť o domáce zvieratá.
Orientácia v bežných životných situáciách Počet hodín: 26	Rozlišovanie dopravných prostriedkov, cestovanie v dopravnom prostriedku na dlhšiu trasu, kúpa cestovného lístka. Nacvičovanie využívania informačných služieb k vlakom a autobusom. Telefonovanie: poznať telefónne číslo domov, vedieť vytočiť číslo. Nácvik používania mobilného telefónu. Poznávanie telefónnych čísel tiesňového volania: 150, 155, 158. Pošta: samostatná orientácia na pošte. Posielanie pohľadnice, listu s pomocou. Obchod: zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou. Oboznámenie sa s verejnými službami. Holičstvo, kaderníctvo – využitie služieb s pomocou. Objednávanie jedla a pitia s pomocou/samostatne. Vyhľadávanie a objednávanie ubytovania. Nácvik privolávania lekárskej pomoci. Návšteva detského lekára, zubného lekára, vyzdvihnutie liekov na recept s pomocou. Nácvik ošetrovania drobného poranenia.
Spolu: 76 hodín	

Proces:

Žiaci spoľahlivo rozlišujú príbuzenské vzťahy (rodičia, súrodenci, starí rodičia, strýko, teta). Naďalej upevňujeme u žiakov názvy ročných období a dní v týždni. Učia sa bezpečne orientovať v dopravnom prostriedku, v obchode, na pošte, v zdravotníckom zariadení, poznajú pojmy lekársky predpis, lieky, kartička poistenca. Poznávajú rozdiel v spôsobe nákupu v obchode s predavačom a v samoobsluže.

Medzipredmetové vzťahy:

Formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci predmetov (výtvarná výchova, rozvíjanie sociálnej zručnosti, pracovné vyučovanie).

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno - vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód a organizačných foriem vyučovania napr: motivačné rozprávanie, rozhovor, pochvala, povzbudenie; slovné metódy; metódy samostatnej práce; demonštračné metódy; metóda viacnásobného opakovania; zmiešané formy vyučovania napr. Skupinová

Učebné zdroje:

Vybrané pracovné listy z Vecného učenia, Vlastiveda pre ročník ŠZŠ, plagáty s tematikou osobnej hygieny, obrázky stromov, učebnica biológie pre 6. a 7. ročník ŠZŠ.

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1– primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote. Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učiť pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba. Vďaka týmto cieľom etická výchova pripravuje aj žiakov s mentálnym postihnutím na život v rodine, v skupine ľudí. Pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka, podporuje osvojenie si žiaduceho správania sa.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáha im nadobudnúť zdravé sebadôveru, učiť ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Ciele:

- osvojiť si základné komunikačné zručnosti
- osvojiť si základy spoločenského správania
- získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Spolupráca Počet hodín: 3	Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.
Zrakový kontakt Počet hodín: 2	Význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre.
Úsmev Počet hodín: 3	Význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať a iné).
Pozdrav Počet hodín: 3	Pozdrav je prejavom úcty a priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev. Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky.
Otázka a prosba Počet hodín: 6	Základné prvky komunikácie. Otázka - môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma sám on, to čo robí, čo si myslí. Prosa – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez ponižovania seba samého.
Poďakovanie a ospravedlnenie Počet hodín: 6	Poďakovanie. Ospravedlnenie - základné podmienky ľudského spolunažívania. Vedieť sa ospravedlniť, ak sme sa dopustili chyby.
Rozhovor Počet hodín: 5	Začiatok, udržiavanie a ukončenie rozhovoru. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania: orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov, neskákať druhému do reči.
Počúvanie Počet hodín: 5	Pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).
Pravda a lož Počet hodín: 5	Rozlíšenie pravdy od lži. Negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Snažíme sa , aby si žiaci osvojili základné spôsobilosti neverbálnej komunikácie, ako sú zrakový kontakt, úsmev a podanie ruky. Mali by sa naučiť používať ich v každodennom spoločenskom styku.

Žiakov učíme, že poprosiť, poďakovať a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania.

Medzipredmetové vzťahy:

Medzipredmetové vzťahy sú realizované formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracované v rámci ostatných predmetov - občianska výchova, vecné učivo, pracovné vyučovanie.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie predmetu etická výchova je založené na komunikačno – poznávacom princípe a dosahovanie určených cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Doplnkovými metódami sú metódy :

- motivačné – motivačný rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, problém ako motivácia, uvádzanie príkladov z praxe, pochvala, kritika
- expozičné – slovné – prednáška, rozprávanie, opis, vysvetľovanie, dramatizácia
- demonštračné – diafilm, televízne vysielanie , DVD

Pri výbere vhodných metód musí učiteľ prihliadať na individualitu každého žiaka a stupeň jeho mentálneho a zmyslového postihnutia. Vzhľadom na žiakov s ťažkým stupňom MP je vhodné pri výučbe daného predmetu využívať didaktické hry, modelové situácie a ukážky z praxe.

Učebné zdroje:

- učebnice občianskej výchovy pre II. stupeň ŠZŠ
- odborné časopisy a literatúra
- materiálno – technické a didaktické pomôcky
- internet, [www. infovek.sk/predmety/etika/index.php](http://www.infovek.sk/predmety/etika/index.php)

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 152 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska: úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším. Obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia majú problémom s nedostatočnou motiváciou k činnosti, problémy s pozornosťou a vytrvalosťou. Je potrebné pri zadávaní úlohy pre konkrétneho žiaka vedieť, čím a ako je ho možné motivovať a upútať jeho pozornosť. Na začiatok práce zaraďujeme ľahkú úlohu, o ktorej predpokladáme, že žiak zvládne, a ktorá ho môže motivovať k ďalšej práci. Následne zaraďujeme úlohu alebo činnosť, ktorú si má žiak osvojiť, prípadne utvrdiť. Na záver zaraďujeme úlohu alebo činnosť, ktorú má žiak rád. Nácvik jednotlivých činností nesmie byť samoúčelný, snažíme sa o to, aby žiak osvojenú činnosť vedel využiť v praktickom živote, inak jej osvojenie nemá pre žiaka význam. Jednotlivé pracovné úlohy je potrebné rozdeliť podľa schopností žiaka na čiastkové úlohy, inak by si ju žiak pre jej náročnosť nemusel vedieť osvojiť.

Žiakovi je potrebné poskytovať primeranú pomoc, forma a miera závisí od schopností konkrétneho žiaka. Je potrebné citlivo zvážiť, ktoré činnosti už má žiak osvojené, aby mu nebola poskytovaná väčšia pomoc ako žiak v skutočnosti potrebuje, čím by sa brzdil jeho ďalší rozvoj.

Každé zadanie pracovnej úlohy musí byť jednoznačné, zrozumiteľné, aby žiak vedel, čo má urobiť a ako má postupovať. Postupujeme od najjednoduchších úloh k zložitejším. Pracovné zaťaženie musí byť primerané silám žiakov, nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo. Je potrebné zaistiť bezpečnosť žiakov potrebnými opatreniami, a tiež nácvikom bezpečných pracovných návykov. Tak ako aj v iných vyučovacích predmetoch, aj pri výučbe pracovného vyučovania je dôležité zohľadňovať dosiahnutú aktuálnu úroveň žiaka, aby osvojovanie si nových vedomostí, zručností a návykov bolo prirodzeným pokračovaním výučby. Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ďalších vyučovacích predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností žiakov s mentálnym postihnutím. Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam, ako je napr. čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska a iné. K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie..

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky (vzorový výrobok, súbor nástrojov, materiálov, modely, predlohy a iné), ktoré musia byť primerané mentálnemu postihnutiu žiaka.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pracovné vyučovanie	2,5	1,5	4

Ciele:

- upevňovať samostatnosť pri hygienických návykoch
- upevňovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach
- upevňovať samostatnosť pri stravovacích návykoch
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v dielni
- vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebaobslužné činnosti	Upevňovanie samostatnosti pri osobnej hygiene, používaní hygienických potrieb a úprave zovňajšku. Osvojovanie hygienických návykov bez pomoci. Spoľahlivé rozlišovanie toaliet. Obliekanie a vyzliekanie bez pomoci. Spoľahlivé rozlišovanie poradia obliekania jednotlivých častí odevov. Obúvanie a vyzúvanie bez pomoci. Zapínanie a rozopínanie gombíka, používanie zipsu a patentov. Fixácia správnych stereotypov pri stolovaní. Samostatné používanie lyžice, používanie ostatného príboru samostatne/ s pomocou.
Počet hodín: 35	
Práce v domácnosti	Udržiavanie poriadku v hračkách, školských pomôckach, osobných veciach. Pozbieranie odpadkov do koša. Zemetanie podlahy. Vynášanie odpadkov. Umytie umývadla, čistenie zrkadla. Základy stolovania. Samostatné prestieranie: plytký a hlboký tanier, príbor. Umývanie, utieranie a odkladanie riadu na určené miesto. Hygiena stola po jedle. Príprava raňajok: natieranie masla, džemu, pomazánky na chlieb a pečivo. Príprava obloženého chlebička: maslo, saláma, paprika, paradajka, uhorka, reďkovka. Ohrievanie mlieka, kakaa v mikrovlnnej rúre – obsluha spotrebiča. Príprava čaju pomocou varnej kanvice, ochutenie čaju (cukor, med, citrón), nalievanie do hrnčekov. Servírovanie čajového pečiva. Manipulácia so sporákom: varenie vajíčka.
Počet hodín: 57	
Práce v dielni	Strihanie papiera, nalepovanie, zlepovanie, koláž. Strihanie textilu podľa predlohy, lepenie textilu, koláž. Skladanie jednoduchej mozaiky. Navliekanie menších koráliek. Práce s rôznym materiálom.(namotávanie vlny na cievku, spleť špagátikov, strihanie povrázok, ukladanie roztriedeného materiálu do škatúl a zásuviek) Rozoznávanie materiálov: papier, textil, drevo, kov. Poznávanie vlastností dreva. Rozoznávanie a pomenovanie náradia: kladivo, píla, kliešte, pilník.
Počet hodín: 60	
Spolu: 152 hodín	

Proces:

Žiakov učíme rozoznávať materiály na predmetoch každodennej potreby, na predmetoch, ktoré ich bezprostredne obklopujú.

Upevňujeme u žiakov zásady bezpečnosti pri práci s nožnicami, príborom, pri obsluhu kuchynských spotrebičov. Pri výbere prác zohľadňujeme individuálne schopnosti a možnosti žiaka.

Medzipredmetové vzťahy:

Predmet pracovné vyučovanie participuje najmä s rozvojom komunikatívnych zručností, rozvojom sociálnych a grafomotorických zručností

Stratégia vyučovania:

Využíva hlavne individuálnu a skupinovú formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti a primeranosti. Je potrebné vhodne zvážiť použitie pomôcok, používať hlavne známe predmety z okolia žiakov.

Učebné zdroje:

Omaľovánky, vystrihovačky

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet hudobná výchova je pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia predovšetkým vyučovacím predmetom činnostným a zážitkovým. Na základe hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova
- rozlišovať niektoré hudobné nástroje
- osvojiť si jednoduché piesne a hudobno-pohybové hry
- pohybom vedieť vyjadrovať výrazné dynamické kontrasty (silno – slabo)

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rozlišovanie tempa Počet hodín: 10	Rozlišovanie tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej skladby. Na základe sluchového vnímania adekvátne reagovať pohybom na charakteristické zvuky: jednoduché pohyby rúk, prirodzený pohyb v priestore - chôdza, beh, poskoky, cval, elementárna pohybová improvizácia.
Rytmizácia Počet hodín: 9	Rytmizácia jednoduchých detských piesní tlieskaním, vyťukávaním, hrou na telo. Rytmické cvičenia s využitím Orffovho inštrumentária (ozvučné drevka, bubon, triangel, činely).
Rozlišovanie tónov Počet hodín: 9	Rozlišovanie tónov hudobných nástrojov bubon - klavír - trúbka - husle. Počúvanie jednoduchých detských piesní a hudobných skladieb rôzneho žánru (napríklad uspávanka, pochod).

Osvojovanie si jednoduchých piesní Počet hodín: 10	Osvojovanie si jednoduchých piesní: Maličká som, Kukulienka, Červené jabĺčko, Zahrajte mi muzikanti, Sláviček, Ty a ja, Javorová brána, Malí muzikanti, Konvalinka, Šli dievčence vence viť a iné.
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Spájame hudbu s pohybom, aby sme dosiahli u žiakov hlbšie citové prežívanie hudby. Rozvíjame prirodzenú schopnosť žiakov vyjadriť hudbu pohybom. Pohybové reakcie na hudbu usmerňujeme tak, aby sa približovali k ladnejšiemu prejavu. S oporou o hlas učiteľky učíme žiakov na základe napodobňovania spievať prirodzene, plynule a s primeranou hlasitosťou.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 38 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíja komunikačná schopnosť žiakov, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Ciele vyučovacieho predmetu výtvarná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s touto diagnózou:

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralit
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- spoločné výtvarné aktivity.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi rozvíjanie grafomotorických zručností, rozvíjanie sociálnych zručností a pracovné vyučovanie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Ciele:

- rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- učiť sa znázorniť postavu
- vedieť určiť farby charakteristické pre určité predmety alebo javy
- spolupracovať pri príprave materiálu a pri upratovaní pracovného priestoru

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Kresba Počet hodín: 15	(ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel); Kreslenie predmetov a javov charakteristických farieb (slnko, tráva, obloha, voda, pôda); Kreslenie pomocou pretlačce; Kresba ľudskej postavy; Zobrazenie deja a blízkej osoby – detaily tváre, krku, tela; Kresba podľa predlohy;
Maľba Počet hodín: 13	(tampón, drevko, akvarelové farby, tempery); Experimentovať s vlastnosťami farieb a ich možnosťami, sledovanie tvorenia nových farieb a odtieňov (otláčanie korku, zemiakového tlačidla, štetca); Vypĺňanie plochy medzi líniami farby; Rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu;
Modelovanie Počet hodín: 10	(hlina, cesto, plastelína, modurit); modelovanie základných tvarov: guľa, valček, placka; Modelovanie tvarov jednoduchých predmetov: ovocie, zelenina (vyťahovaním z jedného kusa) – miska, košík, hniezdo (točením z valčeka, splošťovaním z gule primeraným tlakom gule, otáčaním a vyťahovaním okrajov);
Spolu: 38 hodín	

Proces:

Tematicky kreslíme na základe citových impulzov a citových vzťahov k blízkym osobám, miestam a veciam (mama, rodičia, súrodenci, starí rodičia, moje hračky, náš dom). Učíme žiakov kresbou zobrazovať postavu a postupne zobrazovať niektoré dôležité detaily ruky, detaily hlavy, tváre, krku, tela. Intuitívne výtvarne vyjadriť svoj vzťah k tejto postave. V kresbe učíme naznačovať prostredie, v ktorom sa odohráva dej (strom, slnko, dom). Pri maľbe vyberáme také témy, pri ktorých sa uplatňuje farebná plocha a farebný kontrast.

Medzipredmetové vzťahy:

- etická výchova
- matematika – geometria
- slovenský jazyk, sloh – opis

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca)
- exkurzie
- vychádzky

Učebné zdroje:

Pomôcky: drevko, tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, temperové farby, voskové farby, akvarelové farby, tempery, štetce, suchý pastel, masťný pastel, hlina, plastelína, modurit, sadra, lepidlo, lak, nožnice, farebný papier, novinový papier, tekutý škrob, lepiaca páska, textil

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Zdravotná telesná výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 114 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Špeciálna základná škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Ciele vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností. S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie. Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky. Odporúčaná je lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Zdravotná telesná výchova	3	0	3

Ciele:

- zvyšovať samostatnosť pri vykonávaní pohybových aktivít
- zlepšovať správnu koordináciu pohybov
- zlepšovať schopnosť sebakontroly
- vedieť dodržiavať poradie v skupine
- zvýšiť úroveň základných pohybových schopností
- automatizovať už zvládnuté pohyby
- posilňovať vôľové vlastnosti k prekonávaniu prekážky spojenej s fyzickou námahou

Témy a obsah predmetu

Téma	Obsah učiva
Chôdza Počet hodín: 24	Upevňovanie správneho držania tela, vyrovnaný chrbát. Chôdza v zástupe za učiteľom, po čiare, po lane. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi, chôdza v nerovnom teréne. Nácvik rytmickej chôdze s udávaním tempa, s hudobným sprievodom. Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo ľavou, pravou nohou, s ľahkým predmetom v ruke. Chôdza po špičkách. Prekračovanie vhodných prekážok. Chôdza po šikmej a zvýšenej rovine.
Lezenie Počet hodín: 15	Lezenie po kolenách smerom vpred, po vizualizovanej trase. Podliezanie a preliezanie vhodných prekážok. Podliezanie napnutého švihadla. Lezenie na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, sklz v sede a v ľahu na chrbte.
Beh Počet hodín: 18	Beh daným smerom po priamej dráhe, beh v zástupe. Vybehnutie na daný signál zo stoja k danému cieľu. Voľné behanie v priestore určeným smerom, zmena smeru behu, orientácia v priestore. Využívanie behu pri naháňačkách s jednoduchými pravidlami.
Skoky Počet hodín: 20	Poskoky na mieste, znožmo i striedavo, daným smerom. Skok z miesta, skok cez lano na zemi, preskok napnutej gumy do výšky 15 – 20 cm s pomocou. Preskakovanie nízkych prekážok v chôdzi. Výskok z miesta k zavesenému predmetu. Zoskok z výšky 15 – 20 cm na mäkkú podložku s pomocou, bez pomoci. Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žienkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.
Hádzanie a chytanie Počet hodín: 25	Chytanie lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty. Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky. Vyhadzovanie lopty do výšky pravou, ľavou aj oboma rukami. Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša (oboma rukami zo vzpaženia, aj jednou rukou od pleca). Hádzanú loptu o zem, aby sa odrazila šikmo, kolmo. Prihrávky vo dvojiciach. Nácvik kopu do lopty. Kolektívne hry s využitím lopty.
Sezónne činnosti Počet hodín: 12	V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, kĺzanie na snehu, na ľade, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu. V jarnom a letnom období turistika. Odporúča sa plávanie žiakov (podľa možností školy).
Spolu: 114 hodín	

Proces:

Zdravotné cviky obmieňame používaním rôzneho náčinia. Dychové cvičenia spájame so striedaním napätia pri nádychu a uvoľnenia tela pri výdychu. Dbáme, aby sa žiaci nadýchovali nosom. Snažíme sa žiakov viesť k ostražitosti pri cvičení a dodržiavaní vlastnej bezpečnosti aj bezpečnosti ostatných žiakov.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém, napr. témy vyučované v rôznych predmetoch

Stratégie vyučovania:

Vo výchovno vzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Učebné zdroje:

- odborná literatúra, časopisy, encyklopédie, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet

Hodnotenie predmetu:

Žiak sa klasifikuje podľa pravidiel klasifikácie prospechu v špeciálnych základných školách, primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho postihnutia. Žiak sa klasifikuje podľa Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.